

Erikohtud

Mitmes liikmesriigis on erikohtud, mis tegelevad konkreetsete teemadega. Sellised kohtud lahendavad sageli haldusvaidlusi ja mõningatel juhtudel vaidlusi eraisikute ja ettevõtete vahel.

Paljudel liikmesriikidel on erikohtud haldusasjade jaoks, s.t avalike asutuste ja eraisikute või ettevõtete vaheliste vaidluste jaoks avaliku halduse alaste otsuste üle, nagu vaidlused ehitusloa, ettevõtte käitamise või maksude hindamise üle.

Eraisikute ja/või ettevõtete vaheliste vaidluste valdkonnas (tsiviilasjad) on mõnes liikmesriigis töösuhteid arutavad erikohtud.

Riigi kohta üksikasjaliku teabe saamiseks klõpsake paremas servas selle lipukesel.

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.

Viimati uuendatud: 18/01/2019

Erikohtud - Belgia

Sellel lehel esitatakse ülevaade Belgia erikohtutest.

Erikohtud

Teavet mingile valdkonnale (tööõigus, kaubandusõigus) spetsialiseerunud kohtute kohta esitatakse jaotises „üldkohtud“.

Põhiseaduskohus (*Cour Constitutionnelle*)

🔗 [Põhiseaduskohus](#) kontrollib seaduste, dekreetide ja määruste vastavust põhiseadusele. Samuti jälgib ta pädevuste nõuetekohast jaotust föderaalüksuste ja föderaalriigi vahel.

Põhiseaduskohus koosneb 12 kohtunikust, kes jälgivad, et Belgia seadusandjad järgiksid põhiseadust. Põhiseaduskohus võib tühistada ja peatada seadusi, dekreete ja määrusi. Põhiseaduskohus on kavandatud erikohtuna. Oma erilise missiooni tõttu on ta sõltumatu nii seadusandlikust kui ka täidesaatvast ja kohtuvõimust.

Põhiseaduskohtule eelnes vahekohtus (*Cour d'arbitrage*), mis loodi 1980. aastal Belgia järk-järgulisel muutmisel föderaalriigiks. Esimese nime andis talle seadusandja selle esialgse ülesande tõttu olla vahekohtuks erinevate seadusandjate, nimelt föderaalriigi ning kogukondade ja regioonide seadusandjate vahel. Kohtu ülesanne piirdus sel ajal kontrollimisega, kas seadused, dekreedid ja määrused on kooskõlas põhiseaduses ja institutsionaalseid reforme käsitlevates seadustes sisalduvate pädevuste jaotamise eeskirjadega.

Nimi „põhiseaduskohus“, mida kohus kannab alates 7. maist 2007 on rohkem kooskõlas tema pädevustega, mis on laienenud seaduste, dekreetide ja määruste kontrollimisele seoses põhiseaduse II peatüki (belglaste õigusi ja vabadusi käsitlevad artiklid 8–32), artiklite 170 ja 172 (maksude õiguspärasus ja võrdsus) ning artikliga 191 (välismaalaste kaitse).

Kuus kohtunikku kuulub prantsuse keelerühma ja kuus kohtunikku hollandi keelerühma. Üks kohtunikest peab oskama piisaval tasemel saksa keelt. Igas keelerühmas on kolmel kohtunikul vähemalt viieaastane kogemus parlamentaarse assamblee liikmena ning kolm kohtunikku on töötanud õiguse valdkonnas (õigusteaduse professorina mõnes Belgia ülikoolis, kohtunikuna kassatsioonikohtus või riiginõukogus, õigusnõunikuna põhiseaduskohtus).

Allikas: 🔗 [põhiseaduskohtu](#) veebisait.

Halduskohtud

Riiginõukogu (*Le Conseil d'Etat*)

Ühtaegu konsultatiiv- ja kohtuorgan, kus ristuvad seadusandlik, täidesaatev ja kohtuvõim, võlgneb [riiginõukogu](#) oma olemasolu peamiselt seadusandja soovile pakkuda kõikidele füüsilistele või juriidilistele isikutele tõhusat abi neid kahjustada võivate õigusvastaste haldusaktide vastu.

Seega on riiginõukogu peamiseks ülesanneteks **tühistada kehtivate eeskirjadega vastuolus olevad haldusaktid või peatada nende täitmise** (üksikud aktid ja määrustikud).

Siiski ei ole haldusliku omavoli vastane kaitse riiginõukogu ainsaks ülesandeks. Tegemist on ka **konsultatiivorganiga** õigus- ja haldusnormide küsimustes.

Ühtlasi tegutseb riiginõukogu **kassatsioonikohtuna**, kes arutab madalamate **halduskohtute otsuste vastu** esitatud kaebusi.

Riiginõukogu teeb esitatud taotluste kohta otsuse või annab välja määruse.

Riiginõukogu **koosneb** 44 eluaegsest liikmest, sealhulgas 1 esimene president, 1 president, 14 kolleegiumi presidenti ja 28 riiginõunikku.

Liikmed töötavad riiginõukogu peaassambleel ning kas haldus- või seadusandluse kolleegiumites.

Allikas: [Belgia riiginõukogu veebisait](#).

Erikohtute andmebaasid

[Riiginõukogu](#) veebisait.

[Põhiseaduskohtu](#) veebisait.

Kas andmebaasile on tasuta juurdepääs?

Jah, juurdepääs on tasuta.

Seonduvad lingid

[Belgia justiitsministeerium](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 03/08/2017

Erikohtud - Bulgaaria

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid: [bg](#) on juba tõlgitud.

Käesolevas rubriigis on esitatud teave Bulgaaria kohtusüsteemi kuuluvate erikohtute kohta.

Erikohtud

Bulgaarias ei ole erikohtuid töö-, mere-, kaubandus- ja muude küsimuste käsitlemiseks. Ringkonnakohtutes on kaubandusasju käsitlevad eriosakonnad. Kõikides kohtu astmetes on üksused tsiviil- ja kriminaalasjade käsitlemiseks, osakonnad ja kolleegiumid.

Halduskohtud

2006. aastal võeti vastu uus halduskohtumenetlusseadustik, millega Bulgaaria Vabariigis kehtestati halduskohtute süsteem. Halduskohtute süsteemi kuulub 28 halduskohut ringkonna tasandil ja Kõrgem Halduskohus.

Halduskohtud ringkonna tasandil

Halduskohtud on pädevad kõikides asjades, mis puudutavad:

- haldusaktide väljaandmist, muutmist, tühistamist või kehtetuks tunnistamist;
- lahendite kehtetuks tunnistamist haldusmenetlusseadustiku alusel;
- kaitsevahendeid, mis võetakse haldusasutuste lubatamatu tegevuse või tegevusetuse korral;
- kaitset ebaseaduslike sunnimeetmete eest;
- kompensatsiooni kahju korral, mis tuleneb haldusasutuste ja ametnike seadusele mittevastavast tegevusest ja tegevusetusest;
- kompensatsiooni kahju korral, mis tuleneb sunnimeetmetest;
- halduskohtute tehtud kohtuotsuste kehtetuks tunnistamist, tühistamist või tagasitaitmist;
- haldusaktide vääruse kindlakstegemist haldusmenetlusseadustiku alusel.

Igaüks võib esitada hagi haldusõiguse või õigussuhte olemasolu või puudumise kindlakstegemiseks, kui ükski muu kaitsemeede ei ole kättesaadav.

Need asjad vaatab läbi halduskohus, kelle tööpiirkonnas on vaidlustatud haldusakti välja andnud asutuse asukoht, ning Sofia linna halduskohus, kui asutus asub välismaal.

Kui seadusega ei ole ette nähtud teisiti, ei saa apellatsiooni esitada ühegi haldusakti suhtes, millega rakendatakse viivitamata riigi välis-, kaitse- ja julgeolekupoliitikat.

Kõrgem Halduskohus

[Kõrgem Halduskohus](#) käsitleb ministrite nõukogu, peaministri, asepeaministri, ministrite, ministrite nõukogu otsesesse alluvusse kuuluvate muude institutsioonide juhtide aktide, Kõrgema Justiitsnõukogu aktide, Bulgaaria riigipanga aktide, ringkonnakuberneride aktide ja samuti muude seadusega kindlaksmääratud aktide suhtes esitatud apellatsioone ja kaebusi; ta teeb otsuseid teiseste õigusaktide vaidlustamise korral; kassatsioonikohtuna vaatab ta läbi kohtulahendeid, teeb otsuseid haldusajades ja vaatab läbi hagsid haldusajades käsitlevate kehtivate kohtuotsuste tagasitaitmiseks.

Kõrgemas Halduskohtus on kaks kolleegiumi, millel on osakonnad. Kolleegiumeid juhivad kohtu esimees ja tema asetäitjad.

Muud erikohtud

Sõjaväekohtud

Sõjaväekohtute ajalugu algab 1. juulist 1879. Sõjaväekohtute süsteemi muudeti 1956. aastal pärast sõjaväe paigutamist järgmistesse linnadesse: Sofia, Plovdiv, Sliven, Varna ja Pleven. Sõjaväekohtutel on endiselt sama struktuur.

Sõjaväekohus

[Sõjaväekohus](#)

Esimese astme kohtuna vaatavad sõjaväekohtud läbi kriminaalasju, mis puudutavad kuritegusid, mille on oma ülesannete täitmise käigus toime pannud sõjaväeteenistujad, kindralid, ohvitserid, allohvitserid ja reatöötajad teistes ministeeriumides ja ametites, tsiviiltöötajad kaitseministeeriumis, Bulgaaria armees, kaitseministrile aru andvates struktuurides, riigi julgeolekuametis ja riigi luureteenistuses. Sõjaväekohtus tehtud otsused vaatab teise astme apellatsioonikohtuna läbi sõjaväe apellatsioonikohtus. Sõjaväekohtute kohtualluvus on kindlaks määratud kriminaalmenetluse seadustikus. Nendel kohtutel on sama põhikiri nagu ringkonnakohtul.

Vahekohus Bulgaaria Kaubandus-Tööstuskojas

Vahekohus Bulgaaria Kaubandus-Tööstuskojas lahendab tsiviilõiguslikke omandivaidlusi ning samuti vaidlusi, mis puudutavad lünkade täitmist lepingutes või lepingute kohandamist uute tingimustega, olenemata sellest, kas üks või mõlemad pooled elavad või nende alaline asukoht on Bulgaaria Vabariigis või välismaal.

Nimetatud vahekohus on kindlustanud oma koha Bulgaarias kõige olulisema vahekohtuna ning ta on saavutanud usaldusväärsete tänu oma kõrgele professionaalsusele õiguslike vaidluste lahendamisel. Vahekohus lahendab igal aastal 250 kuni 300 vaidlust, sh nii rahvusvahelisi kui ka riigisiseseid vaidlusi. 82% riigisisestest asjadest lahendatakse üheksa kuu jooksul ning 66% rahvusvahelisest asjadest leiavad lahenduse 12 kuu jooksul.

[Vahekohus](#) on samal ajal aktiivselt kaasatud vahekohtu alaste õigusaktide täiustamisesse. Vahekohtule ei saa suunata vaidlusi, mis puudutavad kinnisvaraga seotud õigusi, elatisnõudeid või tööalastest suhetest tulenevaid õigusi, immateriaalset vara või perekonnaõigust.

Õigusandmebaas

Kohtute veebisaidid

Igal Bulgaaria kohtul on veebisait, kus on esitatud teave kohtu korralduse ja tegevuse, menetletavate või juba lõpetatud kohtuasjade kohta ning samuti muu kasulik teave, mis on üldsusele kättesaadav.

[Kõrgema Justiitsnõukogu](#) veebisaidil on esitatud üksikasjalik loetelu Bulgaaria kohtutest koos nende aadresside ja veebisaitidega (üksnes bulgaaria keeles).

Kohtuasjade lahendid avaldatakse viivitamata pärast nende jõustumist vastava kohtu veebisaidil kooskõlas isikuandmete kaitse seaduse ja salastatud teabe kaitse seadusega.

Isikute perekonnaseisu või tervislikku seisundit puudutavad kohtuasjade lahendid avaldatakse põhjendusteta.

Täiendava teabe saamiseks tutvuge palun järgmiste kodulehekülgedega:

- [Kõrgem Halduskohus](#)
- [Sõjaväekohus](#)
- [Vahekohus Bulgaaria Kaubandus-Tööstuskojas](#)
- [Rahvusvaheline Vahekohus](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 17/12/2018

Erikohtud - Tšehhi

Erikohtud

Üldiselt Tšehhi Vabariigis erikohtud puuduvad, kuigi üldkohtutel on erikolleegiumid (tööõiguse jaoks).

Muud erikohtud

Põhiseaduskohus

Põhiseaduskohus on põhiseaduslikkuse kaitseks loodud kohus.

Põhiseaduskohus arutab asju täiskogu istungitel või neljas kolmest kohtunikust koosnevas koosseisus.

Ainult täiskogul on õigus teha otsuseid riikliku ja juriidilise tähtsusega põhimõttelistes küsimustes. Need hõlmavad näiteks parlamendi seaduse tühistamist, vabariigi presidendi tagandamist või töövõimetuks tunnistamist või partei laialisaatmist.

Täiskogu koosneb kõikidest kohtunistest, kellest otsuse tegemise juures peab viibima kümme. Järgmistes asjades tehtavad otsused peavad saama kümnest kohtunikust üheksa heakskiidu: parlamendi seaduse tühistamine, vabariigi presidendi tagandamine või töövõimetuks tunnistamine ning sellise kohtuotsuse vastuvõtmine, mis põhineb kohtu poolt varem tehtud otsuse aluseks olevast õiguslikust tõlgendusest erineval tõlgendusel.

Kõiki teisi küsimusi arutavad kolmest kohtunikust koosnevad kohtukoosseisud. Need hõlmavad näiteks isikute või kohalike omavalitsuste esitatud põhiseadusega seotud kaebusi, parlamendiliikmeid hõlmavaid valimiste või õigustega seotud vaidlusi ning riigi keskasutuste ja kohalike sõltumatute organite vahelisi vaidlusi pädevuse üle.

Põhiseaduskohus koosneb 15 kohtunikust. Kohtunikud nimetab kümneks aastaks ametisse vabariigi president senati heakskiidul. Ametisse tagasinimetamise kohta piiranguid ei ole.

Kohut haldavad esimees ja kaks aseesimeest. Iga kohtuniku teenindab tema oma personal, mis koosneb õigusnõustajatest ja sekretärist.

Lisateavet leiab [põhiseaduskohtu veebisaidilt](#).

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 09/04/2013

Erikohtud - Taani

Selles osas esitatakse teave erikohtute korralduse kohta Taanis.

Erikohtud

Merendus- ja kaubanduskohus (Sø- og Handelsretten)

Alates [merendus- ja kaubanduskohtu](#) loomisest **1862. aastal** on kohus arutanud merendus- ja kaubandusküsimusi kogu riigis.

Merendus- ja kaubanduskohtu pädevust on järjest laiendatud; praegu arutab kohus kohtuasju, mis käsitlevad **Taani kaubamärgiseadust, disainiseadust, turustustavade seadust, konkurentsiseadust**, rahvusvahelisi kaubandustingimusi ja muid kaubandusküsimusi.

Lisaks arutab **pankrotikolleegium** Suur-Kopenhaagenis kohtuasju, mis käsitlevad pankrotti, maksete peatamist, kohustuslikku võlgade tagastamist ja võlgade maksekava muutmist.

Maa kinnistamise kohus (Tinglysningsretten)

[Maa kinnistamise kohus](#) loodi **1. jaanuaril 2007**. Kohus omab pädevust kogu Taanis.

Kohus võtab järkjärgult esimese astme kohtutelt üle maa kinnistamise. Kohus hakkab käsitlema **maatükkide valdusõiguse registree rimist, hüpoteeke ja muid kulusid ning abielulepinguid jne**.

Maa kinnistamise kohus lahendab kinnistamisest tulenevaid vaidlusi. Kõnealuse kohtu otsuse peale võib esitada edasikaebuse Lääne-Taani ringkonnakohtule.

Kohtuliku süüdistuse esitamise ja läbivaatamise erikohus (Den Særlige Klageret)

Kohtuliku süüdistuse esitamise ja läbivaatamise erikohus käsitleb **kohtunike distsiplinaarküsimusi** või kohtute (sealhulgas Fääri saarte ja Gröönimaa kohtute ning apellatsiooniloa nõukogu) poolt palgatud muu juriidilise personali **distsiplinaarküsimusi**. Lisaks võib kohus taasavada kriminaalasja ning kõrvaldada kaitsja kriminaalasja arutamisest.

Kohtuliku süüdistuse esitamise ja läbivaatamise erikohus koosneb ülemkohtu kohtunikust, ringkonnakohtu kohtunikust, esimese astme kohtunikust, advokaadist ja konkreetse valdkonnas pädevast advokaadist.

Halduskohtud

Taani kohtusüsteemis ei ole halduskohtuid.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 10/09/2013

Erikohtud - Saksamaa

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Selles osas antakse ülevaade erikohtute korraldusest Saksamaal

Erikohtud

Töökohtud

Töökohtud tegelevad peamiselt tööandja ja töövõtja vahel sõlmitud lepingutest tulenevate tööõiguslaste vaidlustega (üksikisikuid käsitlev tööõigus). Töökohtud tegelevad samuti vaidlustega kollektiivlepingu osaliste vahel, näiteks ametiühingute ja tööandjate liitude vahel (kollektiive käsitlev tööõigus).

Esimese astme kohtud on liidumaade (*Länder*) töökohtud. Seal menetletakse kohtuasju kodades, kuhu kuulub üks elukutseline kohtunik ja kaks kohtukaasistujat, kellest üks esindab töövõtjat (töövõtjaid) ja teine tööandjat (tööandjaid). Teatavaid ilma ärakuulamiseta tehtavaid otsuseid teeb elukutseline kohtunik ilma kohtukaasistujate abita.

Kõrgemad töökohtud (*Landesarbeitsgerichte*, mis samuti on liidumaade kohtud) menetlevad esimese astme töökohtu otsuste peale esitatud edasikaebusi. Ka neis koosnevad kohtu kojad ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kaasistujast, kellest üks esindab töövõtjat (töövõtjaid) ja teine tööandjat (tööandjaid).

Kõrgeima astme kohtuks on [liidu töökohus](#) (*Bundesarbeitsgericht*), mille kolleegiumid koosnevad kolmest elukutselisest kohtunikust ja kahest kaasistujast, kellest üks esindab töövõtjat (töövõtjaid) ja teine tööandjat (tööandjaid).

Halduskohtud

Haldusotsuseid tehakse kohtusüsteemi kolmes eri harus: üldhaldusvaldkonna pädevusega kohtutes, sotsiaalkohtutes ja maksukohtutes. Üldhaldus-, sotsiaal- ja maksuvaldkonna kohtupädevuse oluliseks iseloomulikuks jooneks on *ex officio* põhimõte (ametist tuleneva pädevuse põhimõte *Amtsermittlung*). Seejärel peavad kohtud juhtumi asjaolusid omaalgatuslikult uurima (st mitte üksnes ühe poole nõudmisel ja mitte tõendite esitamise taotlustest sõltuvalt). Nisugune kord on kehtestatud seetõttu, et kohtuotsuse asjaolude õigsus mõjutab avalikku huvi.

Üldised halduskohtud

Üldhaldusvaldkonna pädevus hõlmab kolme instantsi.

1. **Esimese astme kohtud** on liidumaade halduskohtud (*Verwaltungsgerichte*).
2. **Teise astme kohtud** on liidumaade kõrgemad halduskohtud (mida nimetatakse kas ülemhalduskohtuks (*Obrverwaltungsgericht*) või liidumaa kõrgemaks halduskohtuks (*Verwaltungsgerichtshof*).
3. **Kõrgeima astme kohtuks** on liidu halduskohus [\(Bundesverwaltungsgericht\)](#).

Liidumaade halduskohtud on tavaliselt esimese astme kohtud. Kõrgemad halduskohtud on peamiselt apellatsioonikohtud, mis uurivad esimese astme kohtu otsuste faktilisi ja õiguslikke asjaolusid. Mõne erandiga on liidu halduskohus peamiselt apellatsioonikohus, mis uurib üksnes õiguslikke asjaolusid (*Revision*).

Üldhaldusvaldkonna pädevusega kohtud on põhimõtteliselt pädevad menetlema kõiki haldusasutuste ja üksikisikute vahelisi kohtuvaidlusi, mis käsitlevad haldusõigusnormide korrektset kohaldamist. Üldkohtud on (halduskohtute asemel) siiski pädevad menetlema neid kohtuasju, mis käsitlevad riigiasutuse osalemist majandusvaldkonnas tsiviilõiguse alusel (toimides nagu eraettevõtte), ja kõiki nimetatud tegevusest tulenevaid kohtuvaidlusi. Lisaks sellele on haldusvaldkonna pädevusega kohtud vabastatud kohtuvaidluste menetlemisest, mida vastavalt seadusele menetletakse kas üldkohtutes, või sotsiaal- või maksuvaldkonna pädevusega kohtutes.

Põhimõtteliselt langetab halduskohtu otsuse kohtukolleegium. Liidumaa halduskohtud koosnevad kolmest elukutselisest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast. Kõrgem halduskohus koosneb tavaliselt kolmest elukutselisest kohtunikust. Liidu halduskohus koosneb viiest elukutselisest kohtunikust. Liidumaa halduskohtutes võib kohtuasja menetleda siiski ka üks kohtunik.

Sotsiaalkohtud

Sotsiaalvaldkonna kohtupädevus on nagu haldusvaldkonna kohtupädevuski jagatud kolme instantsi kohtute vahel. Lisaks esimese astme sotsiaalkohtule (*Sozialgericht*) on igal liidumaal ka teise astme sotsiaalkohus (*Landessozialgericht*) kui apellatsioonikohus ja liidu tasandil liidu sotsiaalkohus ([\(Bundessozialgericht\)](#)), mis toimib õigusemõistmisel kõrgema apellatsioonikohtuna ning uurib õiguslikke asjaolusid (*Revision*).

Sotsiaalkohtud menetlevad peamiselt sotsiaalkindlustuse (pensionid, õnnetusjuhtumi- ja haiguskindlustus, taastusravikindlustus), töötuskindlustuse ja sotsiaalhoolekandega seotud kohtuvaidlusi. Sotsiaalkohtutes langetavad otsuse samuti põhimõtteliselt kohtukolleegiumid. Sotsiaalkohtu kolleegium koosneb ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast. Nii liidumaa sotsiaalkohus kui ka liidu sotsiaalkohus koosneb kolmest elukutselisest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast.

Maksukohtud

Maksuvaldkonna kohtupädevus on esimese astme maksukohtutel ja liidu maksukohtul ([Bundesfinanzhof](#)), mis toimib kõrgema apellatsioonikohtuna ning uurib üksnes õiguslike asjaolusid. Maksuvaldkonna pädevusse kuuluvad peamiselt kohtuvaidlused, mis on seotud riigilõivude, maksude ja tollimaksudega. Maksukohtute kolleegiumid koosnevad kolmest elukutselisest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast; liidu maksukohtu kolleegiumid koosnevad viiest elukutselisest kohtunikust. Maksukohtutes võib kohtuasju menetleda üks kohtunik.

Muud kohtud

Liidu konstitutsioonikohus (*Bundesverfassungsgericht*)

[Liidu konstitutsioonikohus](#) on pädev menetlema konstitutsioonilisi küsimusi käsitlevaid kohtuasju liidu tasandil. Konstitutsioonikohtu otsused põhinevad põhiseadusel (*Grundgesetz*). Liidu konstitutsioonikohtus menetletakse valdavas enamuses põhiseadusega seotud kaebusi. Neid esitavad kodanikud, kelle põhiõigusi on väidetavalt rikutud kas kohtuotsustega, valitsuse tegevuse tulemusena või õigusaktidega. Üldiselt võetakse põhiseadust käsitlev kaebus menetlemiseks üksnes siis, kui muud kaebust ei ole võimalik esitada (nt kui on tegemist kõrgeima astme kohtu otsusega või on kaebuse esitamine erandkorras õigusaktidega lubatud).

Esineb mitut liiki kohtumenetlusi. Need hõlmavad eelkõige õigusaktide põhiseadusele vastavuse abstraktset ja konkreetset kohtulikku läbivaatust ning menetlusi, et kontrollida, kas on järgitud liidu põhiseaduslike institutsioonide pädevusulatust. Liidu konstitutsioonikohtu teatavatel otsustel võib olla õiguslik jõud. Kohus koosneb kahest kolleegiumist, milles kummaski on kaheksa kohtunikku. Kohus langetab otsuseid kodades, milles kummaski on kolm kohtunikku, või kolleegiumis, enamikul juhtudel ilma suulise aruteluta.

Liidumaade konstitutsioonikohtud (*Landesverfassungsgerichte*)/ riigikohtud (*Staatsgerichtshof*)

Liidumaade konstitutsioonikohtud või riigikohtud on vastavate liidumaade (*Länder*) konstitutsioonikohtud. Neis menetletakse peamiselt põhiseadust käsitlevaid kohtuvaidlusi riigiõiguse (*Landesrecht*) alusel, mis hõlmab samuti nende kohtute loomist, haldamist ja pädevust.

Lingid

[Liidu töökohus](#) (*Bundesarbeitsgericht*)

[Liidu halduskohus](#) (*Bundesverwaltungsgericht*)

[Liidu sotsiaalkohus](#) (*Bundessozialgericht*)

[Liidu maksukohus](#) (*Bundesfinanzhof*)

[Liidu konstitutsioonikohus](#) (*Bundesverfassungsgericht*)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 15/09/2016

Erikohtud - Eesti

Sellel lehel esitatakse teave Eesti kohtusüsteemi osaks olevate haldus- ja erikohtute kohta.

Erikohtud

Eesti Vabariigi põhiseaduse kohaselt võib seaduses sätestada eripädevusega erikohtute loomise. Erakorraliste kohtute moodustamine on keelatud.

Eestis erikohtuid loodud ei ole.

Konstitutsioonikohus

Riigikohus täidab korraga nii kõrgeima astme kohtu kui ka põhiseaduslikkuse järelevalve kohtu ülesandeid.

Põhiseaduslikkuse järelevalve kohtuna Riigikohus:

- lahendab taotlusi kontrollida üldise õigustloova akti või selle andmata jätmise vastavust põhiseadusele;
- lahendab taotlusi kontrollida välislepingu vastavust põhiseadusele;
- lahendab taotlusi anda seisukoht, kuidas tõlgendada põhiseadust koostoimes Euroopa Liidu õigusega;
- lahendab taotlusi ja kaebusi Riigikogu, Riigikogu juhatuse ja Vabariigi Presidendi otsuste peale;
- lahendab taotlusi tunnistada Riigikogu liige, Vabariigi President, õiguskantsler või riigikontrolör kehtvalt võimetuks oma ülesandeid täitma;
- lahendab taotlusi lõpetada Riigikogu liikme volitused;
- otsustab nõusoleku andmise Riigikogu esimehele Vabariigi Presidendi ülesannetes kuulutada välja Riigikogu erakorralised valimised või keelduda seaduse väljakuulutamisest;
- lahendab erakonna tegevuse lõpetamise taotlusi;
- lahendab kaebusi ja proteste valimiskomisjoni otsuste ja toimingute peale.

Üksikisikud põhiseaduslikkuse järelevalve taotlusi esitada ei saa.

Riigikohtu kontaktandmed on kättesaadavad [☞ Riigikohtu veebilehel](#).

Põhiseaduslikkuse järelevalvet reguleerib [☞ Põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seadus](#).

Halduskohtud

Esimese astme kohtutena arutavad haldusasju halduskohtud. Eestis tegutsevad halduskohtud iseseisva kohtuasutusena vaid esimesel astmel.

Halduskohtute lahendeid vaatavad nende peale esitatud apellatsioonkaebuste alusel läbi teise astme kohtuna ringkonnakohtud.

Halduskohtu pädevus, halduskohtusse pöördumine ja halduskohtumenetluse kord on sätestatud [☞ halduskohtumenetluse seadustikus](#).

Halduskohtud

Eestis on kaks halduskohut - Tallinna Halduskohus ja Tartu Halduskohus.

Halduskohtud jagunevad kohtumajadeks.

Tallinna Halduskohtul on kaks kohtumaja:

- Tallinna kohtumaja
- Pärnu kohtumaja

Tartu Halduskohtul on kaks kohtumaja:

- Tartu kohtumaja
- Jõhvi kohtumaja

Ringkonnakohtud:

Eestis on kaks teise astmena tegutsevat ringkonnakohtu.

- Tallinna Ringkonnakohtu
- Tartu Ringkonnakohtu

Kohtute kontaktandmed on kättesaadavad [☞ kohtute veebilehel](#). Juurdepääs kontaktandmetele on **tasuta**.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Erikohtud - Iirimaa

Sellel lehel esitatakse teave Iirimaa erikohtute korralduse kohta, viidates kohtukorraldusele üldiselt. Üldise kohtukorralduse kohta üksikasjalikuma teabe saamiseks palume tutvuda [kohtukorraldust](#) ja [üldkohtuid](#) käsitlevate lehtedega.

Erikohtud

Väiksemate kohtuvaidluste kohus

Väiksemate kohtuvaidluste menetlus pakub odava ja mitteametliku võimaluse tarbijavaidluste lahendamiseks, ilma et kumbki pool vajaks õiguslikku esindajat. Väiksemate kohtuvaidluste kohus töötab piirkonnakohtu raames. Selle menetluse korral ei tohi nõude väärtus olla üle 2000 euro, kui vaidlus on seotud tarbija ostetud kaupade või teenustega, tema varale tekitatud väikese kahjuga või tema nõudega tagastada üüritagatis. Kui nõuet ei vaidlustata, ei ole vaja kohtusse ilmuda. Kui nõue vaidlustatakse ja kohtuvälist kokkulepet ei saavutata, lahendab asja piirkonnakohtu kohtunik, kelle otsuse võib edasi kaevata ringkonnakohtusse.

Ärikohus

Ärikohus on sisuliselt kõrgema kohtu erikolleegium. Üks tema peamine omadus on suutlikkus käsitleda kohtuasju kiiresti. Selleks on tal oma menetlused, mis on kehtestatud eesmärgiga käsitleda asju kohe nende esilekerkimisel. Nende menetluste suhtes kohaldatakse [ülema kohtute eeskirjade korraldust 63A](#).

Kohus käsitleb asju, mis on liigitatud ärivaldkonna kohtuasjadeks vastavalt korralduse nr 63A punktile 1. Nende hulka kuuluvad äriõiguse, maksejõuetuse, intellektuaalomandi, ehitusõiguse, haldusõiguse ja riigiõigusega seotud vaidlused. Kohtu poolt korralduse nr 63A punkti 1 alapunkti a kohaselt vastuvõetavaks tunnistamiseks peab kaebus või meetme vastuhagi olema väärt vähemalt 1 000 000 eurot. Eeskirja 1 punkti b kohaselt vastuvõetavate kohtuasjade puhul selline künnis puudub ning neis asjades on pädevus ärikohtu kohtunikul.

Narkoküsimuste kohus

Narkoküsimuste kohtu programm toimib piirkonnakohtu raames. See pakub mittevägivaldsetes kuritegudes süüdi mõistetud narkosõitlastele võimalust pääseda narkootikumide, kuritegevuse ja vangla nõiarangist. Sobilikke kandidaate hinnatakse nende programmile pühendumise motivatsiooni põhjal.

Muud kohtud

Mitu kohut tegeleb tulumaksu ja sotsiaaltoetusi käsitlevate vaidluste ning võrdõiguslikkust käsitlevate õigusaktide alusel esitatud hagidega, samuti sissereändetaotlusi, linnaplaneerimist ja tööhõivet käsitlevate küsimustega. Nendes kohtutes lahendavad kohtuasju nõutava kvalifikatsiooniga spetsialistid, kelle otsuse saab edasi kaevata ringkonnakohtusse või kõrgemasse kohtusse.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Erikohtud - Kreeka

Selles osas esitatakse teavet erikohtute korralduse kohta Kreekas.

Riiginõukogu

Kreeka põhiseaduse artikliga 95 ette nähtud Riiginõukogu (*Συμβούλιο της Επικρατείας*) on **kõrgeima astme halduskohus** ja teostab oma pädevust **täiskogu istungite** (*Ολομέλεια*) või **osakondadena** (*τμήματα*). Täiskogu istungist võtavad osa esimees, vähemalt kümme nõukogu liiget (*σύμβουλοι*), kaks assotsieerunud liiget (*πάρεδροι*) ja üks ametnik (*γραμματέας*).

Riiginõukogul on **kuus osakonda**: I, II, III, IV, V ja VI.

Esimesed neli osakonda (I, II, III ja IV) täidavad õigusemõistmisega seotud ülesandeid ning nende kohtumised on avalikud. Istungitel osalevad osakonna esimees (Riiginõukogu aseesimees), kaks **nõukogu liiget**, kaks assotsieerunud liiget ning üks **ametnik** (viis liiget).

Kõik osakonnad võivad koguneda ka seitsmeliikmelises koosseisus, kus osaleb lisaks veel kaks nõukogu liiget. See on võimalik juhul, kui kohtu esimees annab või viieliikmeline koosseis suunab asja arutamiseks seitsmeliikmelisele koosseisule.

V osakond vastutab dekreetide läbivaatamise ning distsiplinaarjärelevalve eest. Osakond koosneb esimehest (Riiginõukogu aseesimees), vähemalt ühest nõukogu liikmest, ühest assotsieerunud liikmest (kelle hääl on otsustav) ja ühest ametnikust.

VI osakond vastutab riigitulude kogumise seadustikuga (*Κώδικας Είσπραξης Δημόσιων Εσόδων*) ning haldusvaidlustest tulenevate kahjutasudega seotud kohtuotsuste kohtuliku läbivaatamise (tühistamise) eest. Selle koosseis on analoogne esimese nelja osakonna koosseisuga.

Riiginõukogu **põhiülesanded** on sätestatud **põhiseaduse artikli 95 lõikes 1** ning kuuluvad täitmisele vastavalt seadusele.

Riiginõukogu pädevusse kuulub järgmine tegevus:

- haldusametite antud täitmisele kuuluvate aktide tühistamine vastava taotluse alusel võimu kuritarvitamise või õiguserikkumise korral;
- üldiste halduskohtute lõplike kohtuotsuste läbivaatamine vastava taotluse korral, nagu on sätestatud õigusnormides;
- sisuliste otsuste tegemine haldusajades, mis on Riiginõukogule edastatud põhiseaduse ja õigusnormide kohaselt;
- regulatiivsete dekreetide käsitlemine.

Ametiasutused peavad täitma Riiginõukogu tehtud tühistamisotsuseid. Kõik õigusnormides määratletud pädevad asutused võib vastasel korral vastutusele võtta.

Kontrollikoda

Kreeka põhiseaduse artikliga 98 ette nähtud kontrollikoda (*Ελεγκτικό Συνέδριο*) on kahesuguse pädevusega **kõrgema astme kohus**, mis täidab nii **kohtulikke kui ka haldusülesandeid**. Halduspädevuse teostamisel säilitab kontrollikoda oma kohtuliku laadi. Kontrollikoja struktuur sarnaneb Riiginõukogu struktuuriga. Kontrollikoda täidab oma kohtulikke ülesandeid **täiskoguna** (*Ολομέλεια*), **kolme osakonnana** (*Τμήματα*) ja **üksustena** (*Κλιμάκια*).

Kontrollikoja **põhiülesanded** on:

- riigi ja kohalike omavalituste või muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute **kulutuste auditeerimine**;
- riigiga või samaväärset staatust omava üksusega sõlmitud suure rahalise väärtusega **lepingute auditeerimine**;
- riigi peaarvupidajate ja kohalike omavalituste või muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute **raamatupidamisarvestuse auditeerimine**;
- **arvamuste esitamine** seadusandlike ettepanekute kohta, mis käsitlevad pensione või staaži arvestamist pensioniõiguste andmisel;
- **aruande koostamine** valitsuse tulude ja kulude aruande (*απολογισμός*) ja bilansi (*ισολογισμός*) kohta ning selle **esitamine parlamendile**;
- **kohtuvaidluste lahendamine** pensione käsitlevates küsimustes;
- asjade arutamine seoses tsiviil- või sõjalise sektori riigiteenistujate **vastutusega** riigile tahtlikult või hooletusest tekitatud kahju korral.

Kontrollikoja lahendeid ei saa edastada Riiginõukogule kohtulikuks läbivaatamiseks.

Muud erikohtud

Sõjaväekohtud (*στρατοδικεία*), **mereväekohtud** (*ναυτοδικεία*) ja **õhujõudude kohtud** (*αεροδικεία*)

Need on **spetsiaalsed kriminaalkohtud**. Nende kohtute jurisdiktsiooni alla kuuluvad (eranditult) kõik sõjaväes, mereväes või õhujõududes teenivate sõjaväelaste toime pandud süüteod.

Kõrgem erikohus

Kõrgem erikohus (*Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο*) on [erikohus](#), mis sarnaneb põhiseaduskohtuga selle poolest, et enamik kõrgema erikohtu pädevusse kuuluvaid vaidlusi on põhiseaduslikud. Kohus on ette nähtud [Kreeka põhiseaduse](#) artikliga 100 ja vastutab otsuste tegemise eest parlamendivalimiste õiguspärasuse küsimustes, [parlamendiliikmete](#) ametist vabastamise eest või Kreeka kolme kõrgema astme kohtu vaheliste vaidluste lahendamise eest. Kõrgema erikohtu otsused on lõplikud ja nende peale ei saa [a pellatsiooni](#) esitada.

Kõrgema erikohtu koosseisu kuuluvad Riiginõukogu esimees, ülemkohtu (*Αρειος Πάγος*) esimees, kontrollikoja president, neli Riiginõukogu liiget ja neli ülemkohtu liiget (kes määratakse ametisse loosimise teel iga kahe aasta tagant).

Kohtu tegevust juhib **Riiginõukogu esimees või ülemkohtu esimees, olenevalt sellest, kumb on vanem**. Kui arutatakse kohtuasju, mis hõlmavad põhiseaduslikkust või õigusnormide tõlgendamist käsitlevate konfliktide ja vaidluste lahendamist, kaasab kohus kaks Kreeka ülikoolide õigusteaduste professorit.

Vääralt peetud kohtumenetlusi käsitlev erikohus

Vääralt peetud kohtumenetlusi käsitlev erikohus (*Ειδικό Δικαστήριο Αγωγών Κακοδικίας*) on ette nähtud **põhiseaduse artikliga 99** ja seadusega nr 693/1977 ning arutab kohtunike vastu algatatud kohtuasju seoses vääralt peetud kohtumenetlustega. Kohtu koosseisu kuuluvad kohtu eesistujana tegutsev Riiginõukogu esimees, Riiginõukogu liige, ülemkohtu liige, kontrollikoja liige, kaks õigusteaduste professorit Kreeka ülikoolidest ja kaks juristi (juristide kõrgema distsiplinaarnõukogu liikmed, kes määratakse loosi alusel).

Ministrite vastutusega seotud kohtuasju menetlev erikohus

Ministrite vastutusega seotud kohtuasju menetlev erikohus (*Ειδικό Δικαστήριο Ευθύνης Υπουργών*) on ette nähtud **põhiseaduse artikliga 86**.

Kõnealune erikohus koguneb iga asja puhul eraldi ja selle koosseisu kuulub **kuus Riiginõukogu liiget ja seitse ülemkohtu liiget**, kelle määrab loosi alusel **parlamendi esimees** pärast seda, kui kohtuasi on algatatud. **Kohtuistungeid peetakse** parlamendi avalike istungitena ning neid juhatavad kahe eespool nimetatud kõrgema astme kohtu liikmed, kes peavad olema ametisse nimetatud või vastavale positsioonile edutatud enne seda, kui esitati kohtumenetluse algatamise ettepanek. Kohtu eesistuja on valitud ülemkohtu liikmetest kõrgemal ametikohal olev liige; kui samal astmel on rohkem kui üks liige, saab eesistujaks nendest vanim. Prokurörina tegutseb **ülemkohtu juures tegutsev prokurör** või tema asetäitja, kes mõlemad valitakse loosi alusel.

Kõnealune erikohus vastutab valitsuse ministrite ja aseministrite poolt ametikohustuste täitmise ajal toime pandud kuritegusid käsitlevate kohtuasjade menetlemise eest, tingimusel et need kohtuasjad edastab kohtule arutamiseks parlament.

Kohtuametnike tasustamist käsitlevaid vaidlusi lahendav erikohus

Kohtuametnike tasustamist käsitlevaid vaidlusi lahendav erikohus (*Ειδικό Δικαστήριο Μισθολογικών Διαφορών Δικαστικών Λειτουργιών*) on ette nähtud **põhiseaduse artikliga 88**.

Kohtu koosseisu kuuluvad **põhiseaduse artiklis 99** sätestatud erikohtu liikmed; peale selle osalevad kohtu töös täiendavalt veel üks professor ning veel üks jurist.

Kohus vastutab **kohtuametnike (igat liiki) tasustamist** ja pensione **käsitlevate vaidluste** lahendamise eest, kui õigusküsimuste lahendamine avaldab tõenäoliselt mõju väga paljude ametnike töötasule, pensionile või maksukohustusele.

Õigusvaldkonna andmebaasid

1. [Riiginõukogu](#) veebisaidil on ära toodud rohkem kui 250 000 otsust.

Juurdepääs andmebaasile on **tasuta**.

2. Järgnevalt on esitatud lingid peamistele **Kreeka esimese astme halduskohtute** (*διοικητικά πρωτοδικεία*) veebisaitidele.

- [Ateena Esimese Astme Halduskohus](#)
- [Thessaloníki Esimese Astme Halduskohus](#)
- [Pireuse Esimese Astme Halduskohus](#)
- [Pátra Esimese Astme Halduskohus](#)
- [Iráklio Esimese Astme Halduskohus](#)
- [Lárisa Esimese Astme Halduskohus](#)

- [Alexandroupoli Esimese Astme Halduskohus](#)
- [Sérrese Esimese Astme Halduskohus](#)
- [Komotíní Esimese Astme Halduskohus](#)
- [Kavála Esimese Astme Halduskohus](#)
- [Xánthi Esimese Astme Halduskohus](#)
- [Ioánnina Esimese Astme Halduskohus](#)

[Ateena Esimese Astme Halduskohtu](#) veebisaidil pakutakse järgmisi teenuseid:

- kohtupraktika otsing;
- kohtupraktikat sisaldavad infolehed.

Pakkuda kavatsetakse veel järgmisi teenuseid:

- tõendite väljastamine;
- kohtuasjade jälgimine;
- juriidiliste dokumentide esitamine.

Kõigi muude kohtute veebisaitidel pakutakse järgmisi teenuseid:

- tõendite elektrooniline taotlemine;
- kohtuasjade jälgimine.

Enamik eespool esitatud veebisaitide sisaldab ka teavet kohtu pädevuse, ajaloo, menetluskorra, struktuuri, kohtunike jms kohta.

Juurdepääs andmetele on üldiselt tasuta. Juurdepääs õigusalasale andmebaasile antakse siiski üksnes kohtunikele, kellel on selle kasutamiseks vaja spetsiaalset kasutajatarkvara ja identimiskode.

3. Järgnevalt on esitatud lingid peamistele **Kreeka teise astme halduskohtute** (*διοικητικά εφετεία*) veebisaitidele.

- [Ateena Teise Astme Halduskohus](#)
- [Thessaloníki Teise Astme Halduskohus](#)

Kättesaadavad on järgmised teenused:

- istungite päevakavad;
- tõendite elektrooniline taotlemine;
- kohtuasjade jälgimine.

Juurdepääs andmetele on üldiselt tasuta. Õiguslaseid andmebaase võivad kasutada siiski üksnes kohtunikud ning kasutamiseks on vaja spetsiaalset kasutajatarkvara ning identimiskode.

Seonduvad lingid

[Riiginõukogu](#)

[Kontrollikoda](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 25/06/2018

Erikohtud - Hispaania

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.
Järgmised keeleversioonid: [es](#) on juba tõlgitud.

Vastavalt Hispaania 1978. aasta põhiseaduse paragrahvide 117 on kohtute korralduse ja toimimise aluseks jurisdiktsiooni ühtsus.

Hispaania kohtusüsteemis jagunevad üldkohtud pädevuse järgi viieks: tsiviil-, kriminaal-, haldus-, sotsiaalasjade- ja sõjaväekohtud.

Hispaanias ei ole erakorralisi kohtuid, aga nimetatud kohtutüüpide raames on loodud spetsialiseeritud kohtuid. Näiteks naistevastase vägivalda kohtud, kaubanduskohtud, kohtuotsuse täitmise kohtud ja noorsookohtud. Need on üldkohtud, aga nad on spetsialiseerunud vastavalt kohtuasjale.

Erikohtud

Kohtuvõimu alusseadus (*Ley orgánica del Poder Judicial*) näeb ette järgmised erikohtud.

KAUBANDUSKOHTUD

Kaubanduskohtud on erikohtud, mis tegutsevad alates 1. septembrist 2004. Nad tegelevad tsiviilõiguslike asjadega.

TÖÖPIIRKOND

Üldiselt on igas provintsis üks või mitu kaubanduskohut, asukohaga provintsi pealinnas, mille tööpiirkonnaks on terve provints.

Kaubanduskohtud võivad asuda ka teistes linnades, kui see on vajalik tööstus- või kaubanduspiirkondade olemasolust ja majanduslikust tegevusest tingituna. Sellisel juhul piiritletakse nende tööpiirkond igal juhul eraldi.

Samuti võib luua kaubanduskohtuid, mille tööpiirkonnaks on sama autonoomse piirkonna kaks või enam provintsi.

PÄDEVUS

Kaubanduskohtud arutavad vastava seaduse alusel **maksejõuetusega seotud asju**.

Kaubanduskohtud arutavad ka tsiviilõiguslike küsimusi, muu hulgas seoses ebaausa konkurentsi, tööstusomandi, intellektuaalse omandi ja reklaamiga ning samuti kõiki küsimusi, mis jäävad äriühingute ja kooperatiivide tegevust reguleerivate õigusaktide valdkonda.

Kaubanduskohtute pädevuses on **välisriikide kohtute ja vahekohtute otsuste tunnustamine ja täitmine**, kui need on seotud kaubanduskohtu pädevusse kuuluvate küsimustega, välja arvatud juhul, kui vastavalt välislepingutele ja muudele rahvusvahelistele õigusnormidele kuulub see mõne muu kohtu pädevusse.

EDASIKAEBUSED

Esimese astme kaubanduskohtute otsuseid saab seadusega ettenähtud korras edasi kaevata provintsikohtutesse, välja arvatud tööõiguslike küsimustega seotud maksejõuetust puudutavad otsused, ja nende kohtute üks või mitu osakonda peavad olema sellele alale spetsialiseerunud, nii nagu on sätestatud kohtuvõimu alusseaduse paragrahvis 98.

Muid kohtuvõimu alusseaduses sätestatud edasikaebusi võib esitada nimetatud seaduses sätestatud juhtudel.

ÜHENDUSE KAUBAMÄRGI KOHTUD

Ühenduse kaubamärgi kohtud on Alicante asuvad kaubanduskohtud, mis arutavad esimeses astmes ainult nõukogu 20. detsembri 1993. a määruses nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta ja nõukogu 12. detsembri 2001. a määruses nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta sätestatud küsimustega seotud vaidlusi.

Nimetatud kohtute tööpiirkonnaks on terve Hispaania territoorium.

Nad tegelevad tsiviilõiguslike asjadega.

Samuti arutavad teises astmes Alicante provintsikohtu eriosakond või -osakonnad kõiki edasikaebusi, mida on mainitud nõukogu 20. detsembri 1993. a määruses nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (artikkel 101) ja nõukogu 12. detsembri 2001. a määruses nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta. Nimetatud osakondade tööpiirkonnaks on terve Hispaania territoorium ja nende küsimustega seoses nimetatakse neid ühenduse kaubamärgi kohtuteks.

KOHTUOTSUSE TÄITMISE KOHTUD

Kohtuotsuse täitmise kohtutele (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) on kinnipidamisasutuste üldseadusega ette nähtud pädevus järgmistes küsimustes: vabadusekaotuse ja vabadust piiravate meetmete täitmine, kinnipidamisasutuste juhtkondade distsiplinaarvõimu kohtulik kontroll, kinnipeetavate õiguste ja huvide kaitsmine ja muud seaduses ettenähtud küsimused. Nimetatud kohtud kuuluvad kriminaalkohtute hulka.

TÖÖPIIRKOND

Igas provintsis on üks või mitu kohtuotsuse täitmise kohut ja nad tegelevad kriminaalõiguslike asjadega.

Madridis on üks või mitu kohtuotsuse täitmise keskkohut(Juzgados Centrales de Vigilancia Penitenciaria), mille tööpiirkonnaks on terve Hispaania riik.

PÄDEVUS

Kohtuotsuse täitmise kohtutele on kinnipidamisasutuste üldseadusega ette nähtud pädevus järgmistes küsimustes: vabadusekaotuse ja vabadust piiravate meetmete täitmine, kinnipidamisasutuste juhtkondade distsiplinaarvõimu kohtulik kontroll, kinnipeetavate õiguste ja huvide kaitsmine ja muud seaduses ettenähtud küsimused.

EDASIKAEBUSED

Iga provintsi kohtuotsuse täitmise kohtute otsuseid saab seadusega ettenähtud korras edasi kaevata provintsikohtutesse.

Muid kohtuvõimu alusseaduses sätestatud edasikaebusi võib esitada nimetatud seaduses sätestatud juhtudel.

NOORSOOKOHTUD (JUZGADOS DE MENORES)

TÖÖPIIRKOND

Igas provintsis on üks või mitu noorsookohut, asukohaga provintsi pealinnas, mille tööpiirkonnaks on terve provints.

Madridis asub noorsoo keskkohus(Juzgado Central de Menores), mille tööpiirkonnaks on terve riik ja mis arutab alaealiste kriminaalvastutust reguleerivate õigusaktidega tema pädevusse antud asju.

PÄDEVUS

Noorsookohtute pädevusse kuulub 14–18-aastaste isikute poolt toime pandud süütegude ja õigusrikkumiste arutamine.

Noorsookohtute kohtunike ülesandeks on seaduse järgi süüteks või õigusrikkumiseks peetava teo toime pannud alaealistega tegelemine vastavalt seadusele ja muud alaealistega seotud kohustused, mis seadus neile ette näeb.

EDASIKAEBUSED

Iga provintsi noorsookohtute otsuseid saab seadusega ettenähtud korras edasi kaevata provintsikohtutesse.

Muid kohtuvõimu alusseaduses sätestatud edasikaebusi võib esitada nimetatud seaduses sätestatud juhtudel.

NAISTEVASTASE VÄGIVALLA KOHTUD

TÖÖPIIRKOND

Igas ringkonnas on üks või mitu naistevastase vägivalla kohut (Juzgados de Violencia sobre la Mujer), asukohaga ringkonna pealinnas, mille tööpiirkonnaks on terve ringkonna territoorium. Kohtud määrab vastava piirkonna kohalik omavalitsus.

Kohturingkondades, kus on ainult üks esimese astme kohus (Juzgado de Primera Instancia e Instrucción), arutatakse nendes naistevastase vägivalla kohtu pädevusse kuuluvaid asju.

Nimetatud kohtud kuuluvad kriminaalkohtute hulka.

PÄDEVUS

Kriminaalõiguse seisukohast arutavad naistevastase vägivalla kohtud vastavalt kriminaalmenetluse seaduses ette nähtud menetlusele ja edasikaebamise korrale muu hulgas järgmisi küsimusi.

- Kriminaalvastutuse nõudmine kriminaalseadustiku tapmist, aborti, vigastusi, lootele tekitatud vigastusi, vabadusevastaseid kuritegusid, moraalse puutumatusse vastaseid kuritegusid, seksuaalkuritegusid ja muid vägivalla või hirmutamise abil toime pandud kuritegusid puudutavate peatükkide alusel, kui teod on toime pandud praeguse või endise abikaasa või teo toime pannud isikuga analoogselt suhtes oleva naise vastu, ka juhul kui need isikud ei ela koos, samuti enda või abikaasa või elukaaslase järeltulijate või alaealiste või puudega isikute vastu, kes elavad temaga koos või kelle suhtes on tema abikaasal või elukaaslasel vanema õigus, kes on abikaasa või elukaaslase eestkostete või hoolduse all või tema perekonnas hooldamisel, kui sealhulgas on toimunud soopõhise vägivalla akt.
- Kriminaalvastutuse nõudmine ükskõik millise perekondlike õiguste või kohustuste vastase kuriteo eest, kui ohver on mõni eelmises punktis nimetatud isik.

- Meetmete rakendamine ohvrite kaitseks, piiramata sealjuures politseikohtu pädevust.

Tsiviilõiguse seisukohast võivad naistevastase vägivalla kohtud vastavalt tsiviilmenetluse seaduses ette nähtud menetluse ja edasikaebamise korrale arutada muu hulgas järgmisi küsimusi:

- põlvnemine, isadus ja emadus;
- abielu kehtetuks tunnistamine, lahuselu ja lahutus;
- vanemate ja laste vahelised suhted;
- lapsendamise heakskiitmine.

Naistevastase vägivalla kohtutel on ainupädevus sellistes tsiviilasjades, milles esinevad üheaegselt järgmised asjaolud:

- tegemist on mõne eelmises lõigus nimetatud küsimusega seotud tsiviilmenetlusega;
- vähemalt üks tsiviilmenetluse pool on soopõhise vägivalla ohver;
- vähemalt ühte tsiviilmenetluse pooltest süüdistatakse soopõhise vägivalla toime panemises, algatamises või sellele kaasaaitamises;
- naistevastase vägivalla kohtus on algatatud kriminaalmenetlus naistevastase süüteo või õigusrikkumisega seoses või on rakendatud soopõhise vägivalla ohvri kaitset.

Kui kohtuniku hinnangul puudub tegudel, millest teda on teavitatud, selge seos soopõhise vägivallaga, võib ta taotluse vastuvõtmisest loobuda ja saata selle edasi pädevale kohtuorganile.

Vahenduse kasutamine on keelatud.

EDASIKAEBUSED

Iga provintsi naistevastase vägivalla kohtute otsuseid saab seadusega ettenähtud korras edasi kaevata provintsikohtutesse.

Muid kohtuvõimu alusseaduses sätestatud edasikaebusi võib esitada nimetatud seaduses sätestatud juhtudel.

KOHTUTE ÜLDNÕUKOGU OTSUSEGA SPETSIALISEERUNUD ERIKOHTUD

Erikohtute olemasolu ei riku jurisdiktsiooni ühtsuse põhimõtet, kuna nad kuuluvad viie õigusvaldkonna alla. Erikohtuid võib Hispaanias luua kas spetsiaalselt kohtuvõimu alusseadusega (kaubanduskohtud, noorsookohtud ja naistevastase vägivalla kohtud) või vastavalt sama seaduse paragrahvile 98 spetsialiseerumisega kohtute üldnõukogu otsusel (näiteks perekonakohtud (Juzgados de Familia), hüpoteegikohtud (Juzgados de Ejecución Hipotecaria) ja täitevkohtud (Juzgados de Ejecutorias)).

Muud erikohtud

Vastavalt Hispaania 1978. aasta põhiseaduse paragrahvile 117 on kohtute korralduse ja toimimise aluseks jurisdiktsiooni ühtsus.

Sellest põhimõttest tulenevalt eksisteerib ainult üks jurisdiktsioon ja üksainus kohtunikukond.

Siiski näeb põhiseadus ette mitmete erikohtute olemasolu. Need on täiesti sõltumatud ja erapooletud organid, mis alluvad täielikult seadustele.

Erikohtud on järgmised

PÕHISEADUSKOHUS

Hispaania põhiseaduse kohus on vastavalt Hispaania 1978. aasta põhiseaduse paragrahvile 159 üldise kohtuvõimu väline, kuid kohtuliku pädevusega organ.

Ta on põhiseaduse kõrgeim tõlgendaja, sõltumatu, ainus oma valdkonnas ja tema tööpiirkonnaks on kogu riigi territoorium.

KOOSSEIS

Põhiseaduse kohus koosneb kaheteistkümnest kuninga poolt ametisse nimetatud kõrgema astme kohtunikust, kellest neli määratakse kongressi ettepanekul liikmete kolme viiendiku poolthääletage, neli senati ettepanekul sama suure poolthääletage arvuga, kaks valitsuse ettepanekul ja kaks kohtute üldnõukogu ettepanekul. Liikmete seast valitakse üks esimees ja üks aseesimees.

PÄDEVUS

Põhiseaduskohus arutab seadusega määratud juhtumeid seadusega määratud vormis, muu hulgas järgmisi asju:

- seaduste, määruste ja seaduse jõuga aktide põhiseadusvastasus;
- põhiseaduse paragrahvis 53.2 nimetatud õiguste ja vabaduste rikkumisega seotud edasikaebused;
- riigi ja autonoomsete piirkondade pädevust või autonoomsete piirkondade omavahelist pädevust hõlmavad põhiseaduslikud vaidlused;
- riigi põhiseaduslike institutsioonide vahelised vaidlused;
- välislepingute vastavus põhiseadusele.

Lisateave: [☞ põhiseaduskohus](#).

MAKSUKOHUS

Maksukohus (Tribunal de Cuentas) on kõrgeim riigi ja avaliku sektori maksu- ja majanduskontrolli teostav organ.

Maksukohtul on oma kohtulik pädevus, kuid ta kuulub seadusandliku võimu sfääri ja allub vahetult parlamendile.

KOOSSEIS

Maksukohus koosneb kaheteistkümnest liikmest (Consejeros de Cuentas), kellest kuus nimetab kongress ja kuus senat ning kes sarnaselt kohtunikega järgivad sõltumatuse, paiksuse ja huvide konfliktist hoidumise põhimõtteid.

FUNKTSIOONID

Maksukohtul on kaks funktsiooni.

- Kontrollifunktsioon seisneb avaliku sektori finants- ja majandustegevuse õiguspärasuse, efektiivsuse ja ökonoomsuse pidevas kontrollimises väljastpoolt.
- Kohtulik funktsioon seisneb riigi vara ja vahendeid käsutavate isikute raamatupidamisalase vastutusega seotud kohtuotsuste vastuvõtmises eesmärgiga saavutada riiklike vahendite omastamisega, ebakorrekse, ebatäieliku või tühise põhjendusega kasutamise või muudel põhjustel tekitatud kahju hüvitamine.

Lisateave: [☞ maksukohus](#).

TAVAÕIGUSLIKUD KOHTUD

Põhiseaduse paragrahv 125 tunnustab tavaõiguslikke kohtuid kui rahva õigusemõistmises osalemise viisi.

Kohtuvõimu alusseaduse paragrahv 19 tunnustab tavaõiguslike kohtutena Valencia piirkonna veekohut (Tribunal de las Aguas de la Vega Valencia) ja Murcia heade inimeste nõukogu (Consejo de Hombres Buenos de Murcia).

VALENCIA PIIRKONNA VEEKOHUS (TRIBUNAL DE LAS AGUAS DE LA VEGA VALENCIA)

Valencia piirkonna veekohus tegutseb Valencia territooriumil.

Ta koosneb kaheksast põllumeeste usaldusisikust, kelle valivad demokraatlikult Valencia piirkonna põllumehed, ja tema pädevuses on vee võrdne jagamine erinevate põllumajanduslike maade omanike vahel, põllumeestevaheliste vaidluste lahendamine ja karistuse määramine niisutuseeskirjade rikkumise eest.

MURCIA HEADE INIMESTE NÕUKOGU (CONSEJO DE HOMBRES BUENOS DE MURCIA)

Heade inimeste nõukogu tegutseb alates 1849. aastast Murcia piirkonna kõrgeima kohtuorganina. Nõukogusse kuuluvad esimees, sekretär ja veel viis liiget.

Murcia heade inimeste nõukogu avalik kohtuistung toimub igal neljapäeval linnavalitsuse istungitesaalis ja otsused võetakse vastu samal päeval või hiljemalt järgmisel istungil. Otsused võetakse vastu häälteenamusega, kusjuures võrdse häältearvu korral on otsustav hääл esimehel. Murcia heade inimeste nõukogu määrab ainult rahalisi karistusi. Kohtuotsused on lõplikud ja täitmiseks.

Lisateave: [☞ heade inimeste nõukogu](#) ([☞ Consejo de Hombres Buenos](#)).

Seonduvad lingid

[☞ HISPAANIA KOHTUTE ÜLDNÕUKOGU](#)

[☞ HISPAANIA PÕHISEADUSKOHUS](#)

[☞ HISPAANIA MAKSUKOHUS](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 12/03/2019

Erikohtud - Prantsusmaa

Selles jaotises esitatakse ülevaade Prantsusmaa põhiseadus- ja halduskohtutest.

Põhiseadusnõukogu

Viienda Vabariigi põhiseadusega 4. oktoobril 1958. aastal loodud **põhiseadusnõukogu** (*Conseil constitutionnel*) ei paikne üld- või halduskohtute hierarhia tipus. Seega ei ole tegemist **ülemkohtuga**.

Põhiseadusnõukogul on **ühaksa liiget** ja iga kolme aasta järel vahetub kolmandik liikmetest. Liikmed nimetatakse ametisse **üheksaks aastaks** ning see ametiaeg **ei ole pikendatav**. Vabariigi president nimetab ametisse kolm liiget ning parlamendi mõlema koja (rahvussamblee ja senati) esimehed nimetavad kumbki kolm liiget. **Endised vabariigi presidendid** on seaduse järgi põhiseadusnõukogu eluaegsed liikmed, kui nad ei täida selle nõukogu liikme mandaadiga vastuolus olevaid funktsioone. Sel juhul ei tohi nad nõukogu töös osaleda.

Põhiseadusnõukogu esimehe nimetab selle liikmete hulgast vabariigi president.

Põhiseadusnõukogu liikmeks saamisele ei ole kehtestatud **vanusepiire ega kutsealanõudeid**. Põhiseadusnõukogu liige **ei tohi** aga samal ajal olla valitsuse ega majandus- ja sotsiaalnõukogu liige ega töötada valitaval ametikohal. Liikmete suhtes kehtivad samad kutsealakeelud nagu rahvussamblee ja senati liikmete suhtes.

Põhiseadusnõukogu on **alaline organ**, aga selle koosolekute toimumise sagedus sõltub nõukogule esitatud küsimuste hulgast. Põhiseadusnõukogul puuduvad allüksused ning nõukogu koguneb ja teeb otsuseid vaid täiskoosseisus toimuvatel istungitel. Otsuste vastuvõtmiseks **nõutava kvoorumi** saavutamiseks peab kohal viibima **seitse kohtunikku**. Häälte võrdse jagunemise korral on otsustav esimehe hääl. Eriarvamusi ei avaldata. Koosolekutel ja istungitel esitatud suulised väited ja hääletamine **ei ole avalikud ega kuulu avaldamisele**.

Menetlus on kirjalik ja selle puhul järgitakse võistlevuse põhimõtet. Valimiste küsimustes võivad pooled siiski teha suulisi avaldusi. Peale selle võivad pooled või nende esindajad teha suulisi avaldusi istungil, kus toimub eelarutelu põhiseaduslikkuse küsimuste üle.

Põhiseadusnõukogu **pädevuse** võib jagada kahte kategooriasse.

Pädevus kahte liiki vaidluste lahendamiseks

Seadusandlikud vaidlused

Põhiseadusnõukogu teeb **põhiseaduslikkuse üle** eelotsuseid (*contrôle de constitutionnalité préventif*) ning need otsused on eraldiseisvad tegelike juhtumite raames tehtavatest otsustest. Tavaliste õigusaktide ja rahvusvaheliste kohustuste korral ei ole selle menetluse kasutamine kohustuslik, kuid institutsiooniliste õigusaktide (*lois organiques*) ja mõlema parlamendikoja kodukorra puhul on see kohustuslik. Taotlused selle menetluse kasutamiseks esitatakse pärast parlamendis toimunud hääletust, kuid enne seaduse jõustumist või ratifitseerimist või rahvusvahelise kohustuse heakskiitmist või parlamendi kodukorra jõustumist. Mittekohustuslikel juhtudel võib taotluse esitada poliitilise võimu esindaja (vabariigi president, peaminister ning rahvussamblee või senati esimees) või võivad seda teha 60 saadikut või 60 senati liiget.

1. märtsil 2010. aastal seati nn esmatähtsat põhiseaduslikkuse küsimust (*question prioritaire de constitutionnalité*) käsitleva menetluse jõustumisega sisse erakorraline **põhiseaduslikkuse järelevalve**. Alates sellest kuupäevast võivad kõik hagejad või kostjad või süüdistatavad kohtumenetluse käigus vaidlustada õigusnormi, väites, et kõnealune norm ei ole kooskõlas põhiseadusega tagatud õiguste ja vabadustega. Asja võib suunata põhiseadusnõukogule ainult siis, kui suunamise on heaks kiitnud riiginõukogu või kassatsioonikohus. Põhiseadusnõukogu peab esitama oma arvamuse kolme kuu jooksul.

Põhiseadusnõukogu teeb otsuseid **pädevuse jaotumise üle** seadusandlike aktide ja rakendusaktide vahel. Põhiseadusnõukogule võib asja esitada õigusloome protsessi käigus konkreetset meedet käsitleva parlamendikoja (rahvusassamblee või senati) esimees või valitsus või pärast protsessi lõppu peaminister, taotledes meetme õigusliku staatuse alandamist.

Valimiste või referendumitega seotud vaidlused

Põhiseadusnõukogu otsustab **vabariigi presidendi valimise** ja **referendumite õiguspärasuse** üle ning kuulutab välja nende tulemused. Põhiseadusnõukogu otsustab ka mõlema parlamendikoja liikmete valimise ning nende sobivust ja diskvalifitseerimist käsitlevate eeskirjade õiguspärasuse üle.

Põhiseadusnõukogule võivad valimisküsimustes esitada taotlusi kõik valijad ning seetõttu on taotluste arv olulisel määral kasvanud pärast seda, kui võeti vastu valimiskulutuste korraldamist ja kontrollimist käsitlevad õigusaktid, sest põhiseadusnõukogu toimib apellatsioonikohtuna parlamendi- ja presidendivalimiste kandidaatide jaoks.

Konsultatiivne roll

Põhiseadusnõukogu esitab oma arvamuse, kui riigipea konsulteerib nõukoguga ametlikult **põhiseaduse artikli 16** (mis käsitleb **täisv olitusi kriisi korral**) rakendamise üle ja edaspidi selle raames tehtavate otsuste üle.

Peale selle konsulteerib valitsus põhiseadusnõukoguga **vabariigi presidendi valimiste ja referendumite korraldamisega seotud tekstide** üle.

Kõik otsused vormistatakse samal viisil ja sisaldavad:

- viiteid kohaldatavatele õigusnormidele ja menetlustoimingutele;
- põhjendusi, milles analüüsitakse aluseks olnud argumente ning esitatakse kohaldatavad põhimõtted ja vastus taotlusele;
- punktideks liigendatud resolutsioon, milles esitatakse lõplik vastuvõetud otsus.

Need otsused on valitsusasutustele ning kõikidele haldus- ja kohtuorganitele siduvad ega kuulu **edasikaebamisele**. **Lõplik õigusjõud** ei ole mitte ainult otsuse resolutsioonil, vaid ka selle aluseks olevatel vajalikel põhjendustel. Põhiseadusnõukogu võtab siiski vastu taotlusi oluliste vigade parandamiseks.

Õigusnormi, mis on eelotsusega kuulutatud põhiseadusega vastuolus olevaks, ei saa vastu võtta või kohaldada.

Õigusnorm, mis on esmatähtsat põhiseaduslikkuse küsimust käsitleva menetluse käigus tunnistatud põhiseadusega vastuolus olevaks, tunnistatakse kehtetuks põhiseadusnõukogu otsuse avaldamisega või alates nimetatud otsuses sätestatud hilisemast kuupäevast. Põhiseadusnõukogu näeb ette tingimused ja piirangud, mille raames võib vaidlustada õigusnormist juba tulenenud tagajärjed.

Valimistega seotud vaidlustes tehtud otsustega võidakse tühistada hääletamisedelid või valimised üldiselt ning neis otsustes võidakse tunnistada kandidaat sobimatuks ja/või näha ette valitud ametiisiku tagasiastumine.

Otsused **tehakse** pooltele **teatavaks** ja **avaldatakse** Prantsuse Vabariigi **ametlikus väljaandes** (*Journal officiel de la République française*). Eelotsuse korral avaldatakse ka parlamendi mis tahes taotlused ja valitsuse märkused.

Kõik põhiseadusnõukogu loomisest alates tehtud otsused on kättesaadavad **põhiseadusnõukogu veebisaidil**.

Halduskohtud

Halduskohtute ülesanded

Haldusasutuste antud akte vaatavad läbi **haldusasutustest sõltumatud halduskohtud** (haldus- ja kohtuvõimu lahususe printsiip), mis on üldkohtutest eraldiseisvad organid (pädevuste lahususe põhimõte). Akte võivad läbi vaadata ka haldusorganid, kuid sel juhul kuuluvad nende organite otsused läbivaatamisele kohtu poolt.

Madalama astme halduskohtud (*tribunaux administratifs*) on **haldusõiguse esimese astme üldkohtud**. Kuid **erihalduskohtuid** on palju ja need on järgmised:

- **finantskohtud** (regioonide kontrollikojad (*chambre régionale des comptes*) ja kontrollikoda (*Cour des comptes*));
- **sotsiaalhoolekandekohtud** (departemangude sotsiaalhoolekandekomisjonid ja sotsiaalhoolekande keskkomisjon);
- **distsiplinaarkohtud** (eelarve- ja finantsdistsipliini kohus, kohtunike ülemkogu, kutsealade distsiplinaarorganid, ülikoolide kohtud jne).

Nende kohtute otsuste peale võib üldjuhul esitada apellatsiooni **haldusapellatsioonikohtutele** (*cours administratifs d'appel*), kelle otsuste peale võib omakorda esitada õigusküsimustes apellatsiooni **riiginõukogule** (*Conseil d'État*). Selle rolli täitmisel kontrollib riiginõukogu ainult õigusnormide ja menetluseeskirjade õiget kohaldamist riiginõukogus vaidlustatud kohtuotsuste korral, nagu seda teeb ka kassatsioonikohus, kuid lisaks toimib riiginõukogu esimese ja viimase astme kohtuna teatavate vaidluste korral, näiteks ministrite võetavate regulatiivsete meetmetega seotud vaidluste korral.

Kahe kohtusüsteemi vahelisi **vaidlusi kohtualluvuse küsimustes** lahendab pädevuskonfliktide kohus (*Tribunal des conflits*), millesse kuulub võrdsel arvul nii kassatsioonikohtu kui ka riiginõukogu liikmeid. Põhiseadusnõukogu teeb järelevalvet õigusaktide põhiseadusele vastavuse üle ega vaata läbi riigiasutuste võetud meetmeid või akte.

Halduskohtute struktuur

Halduskohtud (kokku 42) ja **haldusapellatsioonikohtud** (kokku 8) on jaotatud kodadeks. Nende arv ja spetsialiseerumisvaldkonnad sõltuvad kohtu liikmetest ja kohtu esimehe kehtestatud sisestruktuurist. Riiginõukogul on ainult üks kohtufunktsioonidega osakond, nimelt kohtuvaidluste osakond (*Section du contentieux*). Muudel osakondadel on haldusfunktsioonid ning need vastutavad riiginõukogu nõuandva rolli täitmise eest.

Kohtuvaidluste osakonnal on kümme allüksust, mis on spetsialiseerunud eri liiki vaidlustele. Üldise haldusõiguse valdkonnas tehtavad otsused võetakse vastu kahe sellise allüksuse ühise otsusega (ühiksa liiget). Kui tegemist on keerulisema või tundlikuma juhtumiga, siis selle võib läbi vaadata kohtuvaidluste osakond (mille koosseisus on sellisel juhul allüksuste juhid, osakonna juhataja ja asejuhatajad – 17 liiget) või kohtuvaidluste osakonna üldkogu (*Assemblée du contentieux*; sellesse kuuluvad riiginõukogu allüksuste esimehed ja selle eesistujaks on riiginõukogu aseesimees – 13 liiget).

Halduskohtute liikmete staatus

Halduskohtute liikmeid ei nimetata traditsiooniliselt kohtunikeks (*magistrats*) Prantsusmaa põhiseaduse tähenduses, sest seda nimetust kannavad ainult üldkohtute liikmed. Halduskohtute liikmete tegevus on reguleeritud riigiametnike suhtes kohaldatavate üldiste eeskirjadega. Pikka aega ei sisaldanud halduskohtute liikmete suhtes kohaldatavad õigusnormid ühtegi spetsiaalset eeskirja, mis oleks erinenud muud liiki riigiametnike suhtes kohaldatavatest eeskirjadest. Alates 1980. aastatest on **halduskohtute liikmete nimetamise tingimusi** siiski **edasi arendatud, et tugevdada liikmete sõltumatust**. Seega kaldutakse neid tänapäeval üldiselt käsitama kohtunikenä. Niimoodi viidatakse neile mõnes õigusaktis ning kõikides edutamist ja tööstaaži käsitlevates eeskirjades tagatakse, et *de facto* on neil täielik sõltumatus.

Kui üldkohtute kohtunikud moodustavad ühtse struktuuri, siis halduskohtunikud jagunevad kahe struktuuri (*corps*) vahel: ühte kuuluvad riiginõukogu liikmed ning teise madalama astme halduskohtute ja haldusapellatsioonikohtute liikmed.

Nende kahe struktuuri suhtes kohaldatavad õigusnormid sisaldasid pikka aega erinevates õigusaktides, kuid nüüd kohaldatakse riiginõukogu liikmete ning madalama astme halduskohtute ja haldusapellatsioonikohtute liikmete suhtes sama halduskohtumenetluse seadustikku (*Code de justice administrative*).

Õigusvaldkonna andmebaasid

Õigusvaldkonna andmebaasid on Prantsusmaal kättesaadavad interneti vahendusel pakutava avaliku teenusena. Seega sisaldab veebisait [Légifrance](#) järgmist:

- riiginõukogu, pädevuskonfliktide kohtu ja haldusapellatsioonikohtute otsused ning teatavad esimese astme halduskohtute otsused andmebaasis JADE;
- põhiseadusnõukogu otsused andmebaasis CONSTIT.

Kas juurdepääs õigusvaldkonna andmebaasidele on tasuta?

Jah, andmebaasid on kättesaadavad **tasuta**.

Sisu lühikirjeldus

Andmebaas JADE sisaldab 230 000 otsust, kusjuures igal aastal lisatakse 12 000 otsust, samas kui andmebaas CONSTIT sisaldab 3500 otsust ja igal aastal lisatakse sinna 150 otsust.

Seonduvad lingid

[Kohtute pädevus – Prantsusmaa](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 17/01/2017

Erikohtud - Horvaatia

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Erikohtud on esimese astme kohtutena tegutsevad vääртеoasjade kohtud, kaubanduskohtud ja halduskohtud ning apellatsioonikohtutena tegutsevad Horvaatia Vabariigi kõrgem vääртеoasjade kohus, Horvaatia Vabariigi kõrgem kaubanduskohus ja Horvaatia Vabariigi kõrgem halduskohus.

Õigusemõistmise eri valdkonnad

Vääртеoasjade kohtuid on 61 ja need loodi kohtute seaduse (tööpiirkonnad ja asukohad) alusel. Vääртеoasjade kohtud teevad otsuseid esimeses astmes liiklusohutuse, majandusküsimuste ja avaliku korraga seotud asjades.

Seadus on endiselt jõus, kuid see tunnistatakse kehtetuks 1. juulil 2015, kui jõustub uus kohtute seadus (tööpiirkonnad ja asukohad) (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne Narodne novine (NN) nr 128/14).

Kaubanduskohtuid on Horvaatia Vabariigis seitse (Zagrebi, Spliti, Rijeka, Osijek, Bjelovari, Varaždini ja Zadari kaubanduskohus). Need kohtud lahendavad äriühingute vahelisi vaidlusi, teevad otsuseid äriühingute asutamise või nende tegevuse lõpetamise avalduste kohta, peavad äriregistreid, viivad läbi menetlusi, mis käsitlevad kaubandusvaidlustes tehtud välisriigi kohtuotsuste ja vahekohtuotsuste tunnustamist, viivad läbi maksejõuetusmenetlusi, annavad rahvusvahelist õigusabi seoses tõendite kogumisega kaubandusasjades ja teevad muid toiminguid.

Halduskohtuid on Horvaatia Vabariigis neli ning need asuvad Zagrebis, Splitis, Rijekas ja Osijekis. Halduskohtud teevad otsuseid avalik-õiguslike asutuste üksikaktide peale esitatud kaebuste kohta, avalik-õiguslike asutuste tegevusega seoses algatatud asjades, üksikaktide vastuvõtmata jätmist käsitlevates asjades ning halduskokkuleppeid ja nende täitmist käsitlevates asjades.

Horvaatia Vabariigi kõrgem vääртеoasjade kohus, Horvaatia Vabariigi kõrgem kaubanduskohus ja Horvaatia Vabariigi kõrgem halduskohus asuvad Zagrebis ning nad teevad teise astme kohtutena otsuseid Horvaatia vääртеoasjade kohtute, kaubanduskohtute ja halduskohtute otsuste peale esitatud apellatsioonide kohta.

Vääртеoasjade kohtud:

1. teevad esimeses kohtuastmes otsuseid väiksemaid õigusrikkumisi käsitlevates asjades, välja arvatud juhul, kui õigusnormides on sätestatud, et vääртеomenetlust peab toimetama muu organ;
2. annavad rahvusvahelist õigusabi nende pädevusse kuuluvates menetlustes ja teevad muid seaduses sätestatud toiminguid.

Vääртеoasjade kohtud

Kaubanduskohtud

Lisaks muudes õigusaktides sätestatud pädevusele teevad kaubanduskohtud järgmist:

- 1) teevad otsuseid registreerimisega seotud küsimustes ja peavad kohturegistreid;
- 2) teevad otsuseid laevaregistri kannete kohta seoses asjadega, mis on mereseadustikust tulenevalt antud kaubanduskohtu pädevusse, teevad otsuseid laevaomaniku vastutuse piiramise küsimustes ja arutavad üldavarii likvideerimise lõpliku alusega seoses esitatud kaebusi, välja arvatud juhul, kui konkreetset liiki asja kohta on seaduses sätestatud teisiti;
- 3) teevad otsuseid äriühingu asutamise, toimimise ja tegevuse lõpetamisega seotud avalduste kohta;
- 4) teevad otsuseid äriühinguseaduses sätestatud hagita asjades;
- 5) viivad läbi välisriigi kohtuotsuste tunnustamise menetlusi, samuti toimivad vahekohtuna kaubandusvaidlustes;
- 6) tagavad tõendeid nende pädevusse kuuluvate menetluste jaoks;

- 7) võtavad kaitsemeetmeid nende pädevusse kuuluvate menetluste raames ja seoses selliste menetlustega;
- 8) teevad otsuseid pankrotiavalduste kohta ja viivad läbi pankrotimenetlusi;
- 9) annavad rahvusvahelist õigusabi seoses tõendite kogumisega kaubandusajades;
- 10) täidavad muid seaduses sätestatud ülesandeid.

Kaubanduskohtud

NB! Alates 1. aprillist 2015 hakkab toimima uus munitsipaal- ja kaubanduskohtute võrgustik, mis koosneb 24 munitsipaalkohtust ja kaheksast kaubanduskohtust. Alates 1. juulist 2015 seatakse sisse uus väärteoasjade kohtute võrgustik, mis koosneb 22 kohtust.

Need on reguleeritud [kohtute seadusega \(tööpiirkonnad ja asukohad\) \(NN nr 128/14\)](#).

Käesoleval teabelehel esitatud teave on koostamise ajal ajakohane ja täpne, kuid seda muudetakse pärast 1. aprilli 2015 ja 1. juulit 2015.

Halduskohtud:

1. teevad otsuseid avalik-õiguslike asutuste üksikaktide peale esitatud kaebuste kohta;
2. teevad otsuseid avalik-õiguslike asutuste tegevuse peale esitatud kaebuste kohta;
3. teevad otsuseid asjades, mis käsitlevad üksikaktide vastuvõtmata jätmist ning avalik-õigusliku asutuse suutmatust teha otsust seaduses sätestatud tähtaja jooksul;
4. teevad otsuseid halduskokkuleppeid ja nende täitmist käsitlevates asjades;
5. teevad otsuseid muudes õigusaktidega ette nähtud asjades.

Halduskohtud

Kõrgem väärteoasjade kohus:

1. teeb otsuseid apellatsioonide kohta, mis on esitatud väärteoasjade kohtute ja selliste riigi haldusasutuste otsuste peale, kes teevad esimeses astmes otsuseid väärteoasjades, ning muude ametiasutuste otsuste peale esitatud apellatsioonide kohta, kui konkreetsetes õigusaktis on nii sätestatud;
2. lahendab väärteoasjade kohtute vahelisi pädevusvaidlusi;
3. teeb konkreetsetes õigusaktides sätestatud juhtudel otsuseid erakorraliste õiguskaitsevahendite kohta seoses lõplike ja siduvate otsustega, mis käsitlevad õigusrikkumist;
4. täidab muid seaduses sätestatud ülesandeid.

Horvaatia Vabariigi kõrgem väärteoasjade kohus

Ulica Augusta Šenoe 30

10 000 Zagreb

Tel: +385 1 480 7510

Faks: +385 1 461 1291

E-posti aadress: predsjednik@vpsrh.pravosudje.hr

<http://sudovi.pravosudje.hr/VPSRH/>

Horvaatia Vabariigi kõrgem kaubanduskohus:

1. teeb otsuseid kaubanduskohtute poolt esimese astmes tehtud otsuste peale esitatud apellatsioonide kohta;
2. lahendab kaubanduskohtute vahelisi territoriaalse kohtualluvuse konflikte ja teeb otsuseid kohtualluvuse ühelt kaubanduskohtult teisele ülemineku küsimustes;
3. täidab muid seaduses sätestatud ülesandeid.

Horvaatia Vabariigi kõrgem kaubanduskohus

Berislavićeva 11

10 000 Zagreb

Tel: +385 1 489 6888

Faks: +385 1 487 2329

<http://www.vtsrh.hr/>

Horvaatia Vabariigi kõrgem halduskohus:

1. teeb otsuseid halduskohtute otsuste peale esitatud apellatsioonide ja edasikaebamisele kuuluvate otsuste kohta;
2. teeb otsuseid üldaktide õiguspärasuse kohta;
3. lahendab halduskohtute vahelisi pädevusvaidlusi;
4. teeb otsuseid muudes õigusaktidega ette nähtud asjades.

Horvaatia Vabariigi kõrgem halduskohus
Frankopanska 16
10 000 Zagreb
Tel: +385 1 480 7800
Faks: +385 1 480 7928
<http://www.upravnisudrh.hr/>

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 20/07/2016

Erikohtud - Itaalia

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.
Järgmised keeleversioonid: [it](#) on juba tõlgitud.

Selles osas esitatakse teavet erikohtute korralduse kohta Itaalias.

Erikohtud

Põhiseaduse artikliga 102 on keelatud uute erakorraliste või erikohtute loomine. Lubatud on aga **konkreetsel valdkonnale spetsialiseerunud üksuste** loomine **üldise pädevusega kohtuasutuste** juurde – s.t et nendes tegutsevad samad kohtunikud ja kohtunikkonna hulka mittekuuluvad kvalifitseeritud kodanikud (nt põllumajandusele spetsialiseerunud üksused),

Põhiseaduse § 103 näeb siiski ette teatavad erikohtud. Nendeks on halduskohtud, riigikontroll ja sõjaväekohtud, mis loodi enne põhiseaduse jõustumist.

Sõjaväekohtud [*tribunali militari*] – üldkohtutest eraldi seisvad kohtud, mis on pädevad lahendama sõjaväelaste süütegusid käsitlevaid asju ja mida juhib omavalitsusorgan sõjaväekohtute ülemkogu (*Consiglio Superiore della Magistratura Militare*).

Halduskohtud

Halduskohtud lahendavad eraisikute ja ametiasutuste vahelisi vaidlusi seoses ametiasutuste tehtud otsustega.

Halduskohtud arutavad, kas haldusmeede on võetud korrektselt, meetme vajalikkuse üle nad ei juurdle. Halduse esitamisega halduskohtusse taotletakse, et halduskohus tühistaks otsuse kas pädevuse puudumise tõttu (*incompetenza*), õiguse rikkumise tõttu (*violazione di legge*) või võimu kuritarvitamise tõttu (*eccesso di potere*).

Seda, kas asi kuulub tavakohtu või halduskohtu pädevusse, otsustatakse kannatatud kahju laadi alusel, nimelt otsustatakse, kas haldusmeetmega on rikutud mõnda õigust (*diritto soggettivo*) või ainult õiguspärast ootust (*interesse legittimo*). Halduskohus arutab ainult õiguspärase ootuse rikkumisega seotud asju, kuigi mõningates valdkondades on neil ka ainupädevus.

Halduskohtunike omavalitsusorganiks on halduskohtute eesistujate nõukogu (*Consiglio di Presidenza della Magistratura Amministrativa*).

- **Maakonna halduskohtud** [*tribunali amministrativi regionali*] – esimese astme kohtud;
- **Riiginõukogu** [*Consiglio di Stato*] – teise astme kohus.

Riigikontroll ja maksukohtud arutavad haldusasju konkreetses teemavaldkondades.

Riigikontroll (*Corte dei Conti*) koosneb audiitor-kohtunikest ja süüdistajatest. Riigikontrolli juurde on loodud süüdistustega tegelev uurimisosakond (*Ufficio del procuratore generale*). Riigikontrolli süsteemi on hiljuti reformitud; selle käigus loodi iseseisvad piirkondlikud kohtu- ja süüdistusüksused (*sezioni regionali*), mis toimetavad menetlusi ja kontrolle oma tööpiirkonnas.

Selle omavalitsusorgan on kohtu eesistujate nõukogu (*Consiglio di Presidenza*).

Riigikontrolli pädevusse kuulub:

- mitmesuguste valitsuse ja muude riigiorganite meetmete seaduspärasuse kontrollimine enne nende võtmist;
- riigiasutuste finantsjuhtimise ja varade kontrollimine;
- otsuste tegemine avaliku sektori raamatupidamisaruannete, pensionide ja riigiteenistujate ning riigi- või muude avalik-õiguslike asutuste ametnike vastutuse küsimustes.

Maksukohtutel (*commissioni tributarie*) on pädevus arutada maksuküsimusi.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Varasemate dokumentide ja menetluste kohta leiate teavet [sõjaväekohtute](#) veebisaidilt. Seal võib leida andmeid ka raskeimaid sõjakuritegusid käsitlevate kohtumenetluste kohta (ainult ajaloolised menetlused).

[Maakonna halduskohtute ja riiginõukogu](#) veebisait pakub vaba juurdepääsu istungite ajakavadele, kohtuotsuste, määruste ja dekreetide terviktekstidele vaidlustes ametiasutuste ja eraisikute vahel ametiasutuste võetud meetmete kohta.

Andmekaitse eesmärgil on menetluses olevate apellatsioonkaebuste otsing piiratud.

Riigikontroll avaldab peamised otsused oma veebisaidil. Need on avalikud ning juurdepääs neile on tasuta.

Kõnealune veebisait täidab kohtu piirkondlike osakondade jaoks ka portaali ülesandeid ning sisaldab rohkelt teavet kõnealuste organite pädevuse ja ülesannete kohta.

Andmebaasi nimi ja internetiaadress

- [Kaitseministeeriumi veebisaidi sõjaväekohtute rubriik](#)
- [Halduskohtute institutsionaalne sait](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 02/04/2019

Erikohtud - Küpros

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.
Järgmised keeleversioonid: [el](#) on juba tõlgitud.

Küprose Vabariigis tegutsevad järgmised erikohtud (Κυπριακή Δημοκρατία):

- Perekonnakohus (Οικογενειακά Δικαστήρια)
- Töövaidluste kohus (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών)
- Üürilepingute kohus (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων) ja sõjaväekohus (Στρατιωτικό Δικαστήριο).

Erikohtud

Perekonnakohus

Perekonnakohtu ainupädevusse kuuluvad kohtuasjad, mis on seotud abielulahutuse, laste eestkoste, hooldusõiguse ja omandivaidlustega abikaasade vahel, kes on kreeka õiguse kiriku liikmed.

Kui pooled kuuluvad mõnda muude Kypriose usurühmitusse (armeenlased, maroniidid, roomakatoliku kiriku liikmed), on eespool nimetatud küsimustes pädev usurühmituste perekonnakohus.

Kyprioses on kolm perekonnakohut: üks Nikosia ja Kyrenia piirkonna jaoks, üks Limassoli ja Paphose piirkonna jaoks ja üks Larnaca ja Famagusta piirkonna jaoks. Samuti on üks usurühmituste perekonnakohus, mille tööpiirkond hõlmab kogu Kypriost ja mis asub Nikosias.

Perekonnoakohtus menetleb kohtuasju üks kohtunik, välja arvatud lahutusavalduse korral, mida menetleb kolmest kohtunikust koosnev kolleegium.

Töövaidluste kohus

Töövaidluste kohtu ainupädevusse kuuluvad kõik töövaidlused, mis on seotud töösuhte lõpetamisega, nagu hüvitise maksmine ebaõiglase vallandamise korral (välja arvatud juhul, kui taotletud summa ületab kahe aasta palga – sellisel juhul on pädev kohus piirkonnakohus), kompensatsioon töölt etteteatamata vabastamise eest, koondamistasu ja töölepingust tulenevad nõuded, nagu viitlaekumised, puhkusega seotud nõuded, 13. kuupalk või preemiad. Samuti on töövaidluste kohus pädev lahendama tsiviilasju, mis on seotud emade kaitse seadusega (Ο περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμος), ebavõrdse kohtlemise ja seksuaalse ahistamisega töökohal ning vaidlustega kindlustuskassade (Ταμεία Πρόνοιας) ja nende liikmete vahel.

Töövaidluste kohus koosneb esimehest või kohtunikust, kes on vabariigi kohtutalituse liige (Δικαστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας), ja kahest kaasistujast, kes nimetatakse tööandjate ja töövõtjate liitude soovitusel. Kaasisitujatel on ainult nõuandev roll.

Kyprioses tegutseb praegu kolm töövaidluste kohtu, mis asuvad Nikosias, Limassolis ja Larnacas.

Üürilepingute kohus

Üürilepingute kohus on pädev lahendama vaidlusi seoses üürile antud kinnisvara omandiõiguse taastamise ja õiglase üüri kindlaksmääramisega ning muid võimalikke asjaomaseid vaidlusi.

Iga üürilepingute kohus (praegu on neid kolm) koosneb esimehest, kes on kohtunikukonna liige, ja kahest kaasistujast, kelle nimetavad ametisse üürnike ja omanike ühingud. Kaasisitujatel on ainult nõuandev roll.

Sõjaväekohus

Sõjaväekohus on pädev menetlema süütegusid, mille on toime pannud sõjaväelased rikkudes sõjaväe kriminaalseadustikku (Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας), rahvuskardi seadust (Ο περί Εθνικής Φρουράς Νόμος), kriminaalseadustikku (Ποινικός Κώδικας) või mõnda muud seadust, sõltumata ettenähtud karistusest. Samuti võib sõjaväekohus menetlema kaebusi eraisikute vastu, kui see on ette nähtud sõjaväe kriminaalseadustiku või mõne muu seadusega.

Kui süüdistataval on vähemalt koloneli auaste, moodustatakse sõjaväekohus samal põhimõttel kui vandekohus.

Kohtu esimees on kohtunik, kes on vabariigi kohtutalituse liige. Kohtu koosseisu kuuluvad ka kaks sõjaväelast, kelle nimetab kõrgem kohtunõukogu (Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο), kuid neil on ainult nõuandev roll.

Halduskohtud

Haldusakti tühistamise avaldus tuleb esimeses astmes esitada ühele ülemkohtu kohtunikule ning edasikaebus viiest kohtunikust koosnevale kolleegiumile.

Kohtute andmebaasid

Ametlik kohtute andmebaas puudub. Olemas on mitmeid eraveebisaite, millest osa saab kasutada tasu eest ja osadele on juurdepääs tasuta.

Andmebaasid sisaldavad teavet kohtuotsuste ja esmase õiguse aktide kohta.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 25/06/2013

Selles osas esitatakse teavet Lāti erikohtute kohta.

Erikohtud

Lāti Vabariigi konstitutsioonikohus

Vastavalt [Lāti Vabariigi põhiseadusele](#) on Lātil **konstitutsioonikohus**, mis on sõltumatu kohus, mis analüüsib oma pädevuse raames seda, kas õigusaktid on põhiseadusega kooskõlas ja mis arutab muid talle seadusega määratud asju. Konstitutsioonikohus võib kuulutada seaduseid ja muid õigusakte tühiseks.

Vastavalt [konstitutsioonikohtu seaduse](#) paragrahvile 16 menetleb konstitutsioonikohus asju, mis on seotud järgmiste valdkondadega:

1. õigusaktide vastavus põhiseadusele;
2. Lāti poolt allakirjutatud või sõlmitud välislepingute vastavus põhiseadusele (ka enne selliste lepingute heakskiitmist seimi (*Sa eima*, Lāti parlament) poolt);
3. muude õigustloovate aktide või nende osade vastavus suurema õigusjõuga õigusnormidele (õigusaktid);
4. muude seimi, ministrite kabineti, presidendi, seimi esimehe ja peaministri õigusaktide (v.a haldusaktid) vastavus õigusnormidele;
5. sellise korralduse vastavus õigusaktidele, millega ministrite kabineti volitusel tegutsev minister on peatanud kohaliku omavalitsuse (volikogu) vastu võetud otsuse;
6. Lāti siseriiklike õigusaktide vastavus Lāti sõlmitud välislepingutele, mis ei ole vastuolus põhiseadusega.

Konstitutsioonikohtus on seitse kohtunikku, kes nimetatakse ametisse seimi häälteenamusega, st vähemalt 51 häälega. Kolm kohtunikku nimetatakse ametisse vähemalt kümne seimi liikme soovitusel, kaks kohtunikku ministrite kabineti soovitusel ning kaks kohtunikku ülemkohtu täiskogu (üldkoosolek) soovitusel. Konstitutsioonikohtu kohtuniku ametikoha kandidaadid valivad välja Lāti kohtud.

Konstitutsioonikohtul ei ole õigust alustada menetlust omal algatusel; ta menetleb asju ainult õigusaktides sätestatud isikute esitatud taotluste alusel. Kehtivates õigusaktides on ette nähtud, et konstitutsioonikohtule võivad nõudeid esitada järgmised isikud:

- Lāti president;
- seim;
- vähemalt kakskümmend parlamendisaadikut;
- ministrite kabinet;
- peaprokurör;
- riigikontroll;
- kohalikud omavalitused;
- ombudsman, kui vaidlustatud akti välja andnud institutsioon või ametnik ei ole ombudsmani poolt seatud tähtaja jooksul kinnitust leidnud puudusi kõrvaldanud;
- tsiviil-, kriminaal- või haldusasju menetlevad kohtud;
- kinnisasju ja kinnisasjaõigusi kinnistusraamatusse kandvad kinnistusosakonna kohtunikud;
- kõik füüsilised või juriidilised isikud, kelle põhiseaduslikke õigusi on rikutud;
- seadusega ettenähtud pädevuse raames kohtunõukogu (*Tieslietu padome*).

Asju, mis käsitlevad õigusaktide ja valitsuse määruste ning muude õigusaktide vastavust põhiseadusele, Lāti õigusaktide vastavust Lāti poolt sõlmitud põhiseadusele vastavatele välislepingutele ja Lāti poolt allakirjutatud või sõlmitud välislepingute (kuni nende kinnitamiseni seimis) või nendega seotud seaduste või määruste või nende osade vastavust põhiseadusele menetleb konstitutsioonikohtus kohtunike täiskogu. Kõiki muid asju menetleb kolmest kohtunikust koosnev kolleegium, kui konstitutsioonikohtu otsusega ei ole sätestatud teisiti.

Konstitutsioonikohtu otsused on lõplikud ja need jõustuvad väljakuulutamise hetkel. Konstitutsioonikohtu otsus ja selles esitatud vaidlustatud normi tõlgendus on kohustuslik kõigile riigi ja kohalikele valitsusasutustele, ametiasutustele ja ametnikele, sealhulgas kohtutele, ning samuti füüsilistele ja juriidilistele isikutele.

Kõik õigusnormid, mis konstitutsioonikohtu otsuse kohaselt ei ole kooskõlas suuremat õigusjõudu omavate õigusnormidega, on konstitutsioonikohtu otsuse avaldamise päevast kehtetud, kui konstitutsioonikohtu otsuses ei ole sätestatud teisiti. Kui konstitutsioonikohtu leiab, et Läti poolt allakirjutatud või sõlmitud välisleping ei ole kooskõlas põhiseadusega, peab ministrite kabinet viivitamatult võtma meetmeid, et lepingut muuta, see kehtetuks tunnistada või peatada kõnealuse lepingu kohaldamine või tühistada see leping.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Andmebaasi nimetus ja URL

[☞ Konstitutsioonikohtu kohtupraktika \(otsing\)](#)

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs on **tasuta**.

Andmebaasi lühikirjeldus

Andmebaas sisaldab Läti Vabariigi konstitutsioonikohtu otsuseid.

Täiendav teave

Andmebaasi otsinguliides ja otsused on kättesaadavad läti ja inglise keeles.

Lingid

[☞ Läti Vabariigi konstitutsioonikohtu](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 09/08/2017

Erikohtud - Leedu

Sellel lehel esitatakse teavet Leedu erikohtute kohta.

Erikohtud

[☞ Leedu Vabariigi Põhiseaduskohus](#) (*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas*) tagab **põhiseaduse** ülimuslikkuse õigussüsteemis. Põhiseaduskohus otsustab põhiseadusliku õiguse küsimusi, arutades, kas parlamendis vastu võetud seadused ja muud õigusaktid on põhiseadusega kooskõlas ja kas presidendi või vabariigi valitsuse vastu võetud õigusaktid järgivad põhiseadust ja varasemaid õigusakte.

Halduskohtud

Leedus on kuus halduskohut:

- Leedu Kõrgem Halduskohus (*Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas*),
- viis ringkondlikku halduskohut.

Kõrgem Halduskohus

Kõrgem Halduskohus (*Vyriausiasis administracinis teismas*) on seadusega selle pädevusse määratud haldusastjade arutamisel esimene ja lõplik kohtuinstants. Seal arutatakse ringkondlike halduskohtute kohtuotsuste, korralduste ja määruste peale esitatud edasikaebusi, samuti edasikaebusi piirkonnakohtute haldusrikkumiste kohta tehtud otsuste peale.

Kõrgem Halduskohus arutab seaduses sätestatud juhtudel ka avaldusi lõpetatud haldusajjade, sealhulgas haldusrikkumisi käsitlevate asjade taasavamiseks. Kõrgem Halduskohus on kujundanud ühtset kohtupraktikat seaduste ja muude õigusaktide tõlgendamiseks ning kohaldamiseks.

Ringkondlikud halduskohtud (*apygardų administraciniai teismai*)

Ringkondlikud halduskohtud on eripädevusega kohtud. Nende ülesandeks on arutada avalike või sisemiste haldusüksuste haldustoimingute või tegevusetuse (kohustuste täitmata jätmise) peale esitatud kaebusi (avaldusi).

Ringkondlikud halduskohtud arutavad **avaliku haldusega** seotud vaidlusi ja käsitlevad haldusaktide õiguspärasuse küsimusi, maksuvaidlusi jne.

Enne halduskohtusse pöördumist võib riigi haldusasutustes vastuvõetud üksikakte või toiminguid arutada kohtueelse menetluse käigus. Sellisel juhul uurivad vaidlusaluseid küsimusi haldusvaidluste munitsipaalkomisjonid, haldusvaidluste ringkonnakomisjonid ja **haldusvaidluste ülemkomisjon** (*Vyriausioji administracinių ginčų komisija*).

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 18/02/2019

Erikohtud - Luksemburg

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Sellel lehel esitatakse ülevaade Luksemburgi erikohtutest.

Erikohtud

Erikohtud üldkohtute süsteemis

Sotsiaalkindlustuse nõukogu ja kõrgem sotsiaalkindlustuse nõukogu

Kõiki **sotsiaalkindlustusalaseid vaidlusi**, mis on seotud kindlustuskaitse või sotsiaalmaksukohustuse, kindlustusmaksete, haldustrahvide ja hüvitistega, välja arvatud sotsiaalkindlustuse seadustiku (*Code des assurances sociales*) artiklis 317 sätestatud või sama seadustiku artiklitega 147 ja 148 seotud hüvitistega, arutab sotsiaalkindlustuse nõukogu (*conseil arbitral des assurances sociales*) ning edasikaebusi samades küsimustes kõrgem sotsiaalkindlustuse nõukogu (*conseil supérieur des assurances sociales*). Sotsiaalkindlustuse nõukogu lõplike otsuste ning kõrgema sotsiaalkindlustuse nõukogu otsuste kohta võib esitada kassatsioonkaebuse.

Halduskohtud

Kõrgem halduskohus

Kui seadus ei näe ette teisiti, võib Luxembourgis tegutsevasse kõrgemasse halduskohtusse (*Cour Administrative*) esitada edasikaebusi esimese astme halduskohtu (*tribunal administratif*) otsuste peale halduse üksikotsuste või regulatiivse iseloomuga haldusmeetmete kohta tehtud otsuste **tühistamiseks**. Kõrgem halduskohus arutab ka apellatsiooni- või **esimese astme kohtuna** edasikaebusi tühistamise taotlused läbi vaadanud teiste halduskohtute otsuste vastu, kui eriseaduste alusel on kõnealustele kohtutele antud asjaomane pädevus.

Kõigil advokaatidel, kellel on õigus esineda kaitsjana Luksemburgi Suurhertsogiriigi kohtutes, on õigus esineda kaitsjana kõrgemas halduskohtus; eeluurimis- ja menetlustoimingutes osalemise (esindamine õiguslikes küsimustes) õigus on siiski üksnes advokatuuri nõukogude (*conseils des ordres des avocats*) poolt igal aastal koostatavasse I nimekirja kantud advokaatidel.

Riiki esindab kõrgemas halduskohtus ametnikust esindaja või advokaat.

Esimese astme halduskohus

Luxembourgis tegutsev esimese astme halduskohus (*Tribunal Administratif*) arutab kaebusi, mis on seotud pädevuse puudumise, võimupiiride ületamise, võimu kuritarvitamise või seaduse või erahuvide kaitsmiseks mõeldud õigusnormide rikkumisega, samuti **haldusotsuste vastu** esitatud kaebusi, mille puhul ei ole muud meetmed seaduste ja eeskirjade kohaselt kättesaadavad, ning mistahes asutuse koostatud regulatiivse iseloomuga haldusmeetmete vastu esitatud kaebusi. Samuti on halduskohus üldjuhul pädev tegema otsuseid otsuste maksudega ning kohalike omavalitsuste lõivude ja maksudega seotud vaidlustes.

Esimese astme halduskohtu otsuste vastu võib esitada edasikaebuse kõrgemasse halduskohtusse.

Esimese astme halduskohus arutab esimese astme kohtuna otsuste maksude osakonna juhataja otsuste vastu esitatud kaebusi, kui asjaomastes õigusaktides on ette nähtud sellise edasikaebamise võimalus.

Muud erikohtud

Põhiseaduskohus

Põhiseaduskohus (*Cour Constitutionnelle*) otsustab, **kas seadused** (välja arvatud lepingute ratifitseerimise seadused) on **kooskõlas põhiseadusega**.

Kui üks pool tõstatab üld- või halduskohtus küsimuse mõne seaduse põhiseadusele vastavuse kohta, peab see kohus edastama küsimuse põhiseaduskohtule, välja arvatud juhul, kui ta leiab, et: a) tõstatatud küsimuse kohta otsuse vastuvõtmine pole kohtuotsuse tegemiseks vajalik; b) küsimus on täiesti põhjendamatu; c) põhiseaduskohus on samasisulisel küsimuses juba otsuse teinud.

Põhiseaduskohtusse kuuluvad ülemkohtu esimees, kõrgema halduskohtu esimees, kaks kassatsioonikohtu kohtunikku ja viis kohtunikku, keda suurhertsog määrab ülemkohtu ja kõrgema halduskohtu ühisel ettepanekul. Põhiseaduskohus võtab otsuseid vastu viiest kohtunikust koosneva kolleegiumina.

Neid küsimusi käsitlevate õigusaktide andmebaasid

Vt justiitsministeeriumi veebisaidil [kohtualluvust käsitlev alajaotus](#).

Kas andmebaasile on tasuta juurdepääs?

Jah, juurdepääs andmebaasile on **tasuta**.

Lühike sisukirjeldus

Vt [sotsiaalkindlustuse nõukogu ja kõrgema sotsiaalkindlustuse nõukogu](#) veebisait.

Vt [halduskohtute](#) veebisait.

Vt [põhiseaduskohtu](#) veebisait.

Lingid

[Justiitsministeerium](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 27/03/2015

Erikohtud - Ungari

Sellel lehel antakse teavet erikohtute korralduse kohta Ungaris.

Erikohtud

Haldus- ja töökohtud

Ungari põhiseaduses kirjeldatakse kohtusüsteemi kui mitmetasandilist struktuuri ja nähakse ette erikohtute asutamine spetsiaalsete kohtuasjade menetlemiseks. Haldus- ja töökohtud (*közigazgatási és munkaügyi bíróságok*) on Ungari kohtusüsteemis erikohtud.

Haldus- ja töökohtud tegutsevad riigis alates 1. jaanuarist 2013. Enne seda täitsid nende ülesandeid töökohtud ja üldkohtud.

Haldus- ja töökohtus, mis on esimese astme kohus, vaadatakse läbi haldusotsuseid või menetletakse töösuhete ja muude sarnaste õigussuhetega seotud kohtuasju, samuti muid kohtuasju, mis kuuluvad seaduse kohaselt haldus- ja töökohtu pädevusse. Teise astme kohtuna tegutseb üldkohus või kohtuliku läbivaatamise juhtumite korral ka Ülemkohus (*Kúria*).

Põhiseaduskohus

Põhiseaduskohus (*Alkotmánybíróság*) on sõltumatu ja kohtusüsteemist eraldiseisev organ.

Põhiseaduskohus on põhiseadust kaitsev kõrgeima tasandi organ asukohaga Budapestis.

Põhiseaduskohtu koosseisus on 15 liiget, kelle on 12 aastaks ametisse valinud Ungari Parlament oma kahe kolmandiku häälteenamusega. Kohtu eesistuja valitakse kohtu liikmete hulgast parlamendi kahe kolmandiku häälteenamusega ning tema mandaat kehtib kuni tema kohtuniku ametiaja lõpuni põhiseaduskohtus. Põhiseaduskohtu liikmetel on keelatud kuuluda parteidesse või harrastada poliitilist tegevust. Põhiseaduskohtu pädevuse, korralduse ja tegevuse eeskirjad on sätestatud baasseadustes. Põhiseaduskohtul on järgmised ülesanded:

1. vastu võetud, kuid ametlikult veel välja kuulutamata õigusaktide põhiseadusele vastavuse kontrollimine;
2. kohaldatavate õigusaktide põhiseadusele vastavuse kontrollimine kohtuniku algatusel;
3. kohaldatavate õigusaktide põhiseadusele vastavuse kontrollimine põhiseadusliku kaebuse alusel;
4. kohtuotsuste põhiseadusele vastavuse kontrollimine põhiseadusliku kaebuse alusel;
5. õigusaktide põhiseadusele vastavuse kontrollimine valitsuse, ühe neljandiku parlamendiliikmete või põhiõiguste voliniku (*alapvető jogok biztosa*) algatusel;
6. õigusaktide ja rahvusvaheliste lepingute vastavuse kontrollimine;
7. muu pädevus ja muud ülesanded, mis on sätestatud põhiseaduses või muudes baasseadustes.

Punktides b, c ja e nimetatud ülesandeid täites tühistab põhiseaduskohus sellised õigusaktid ja õigusloomega seotud otsused, mida ta peab põhiseadusega kokkusobimatuks.

Punktis d nimetatud ülesannet täites tühistab põhiseaduskohus sellised kohtuotsused, mida ta peab põhiseadusega kokkusobimatuks.

Punktis f nimetatud ülesannet täites võib põhiseaduskohus tühistada õigusakte ja üldkohaldatavaid otsuseid, mida ta peab kokkusobimatuks rahvusvahelise lepinguga.

Samuti võib põhiseaduskohus kohaldada baasseadustega ettenähtud õiguslikke tagajärgi.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Lisateavet võite leida [Ungari Vabariigi Põhiseaduskohtu \(Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága\)](#) veebisaidilt.

Seonduvad lingid

[Ungari Vabariigi Põhiseaduskohtu ametlik veebisait](#)

[Ungari kohtute ametlik veebisait](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 06/04/2017

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [mt](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Selles osas esitatakse teavet erikohtute korralduse kohta Malta.

Erikohtud

Konstitutsiooni-kohus	Teine aste Apellatsioonkaebus	See kohus vaatab läbi apellatsioonkaebusi seoses kohtuasjadega, mis käsitlevad väidetavaid inimõiguste rikkumisi, põhiseaduse tõlgendamist ja seaduste kehtetuks tunnistamist . Samuti on see kohus pädev tegema otsuseid küsimustes, mis on seotud esindajatekoja liikmetega , ning mis tahes asjades, mis on kohtule suunatud seoses esindajatekoja liikmete valimisega.	Kohtu eesistujaks on ülemkohtunik, keda abistavad kaks kohtunikku
Tsiviilkohtu esimene kolleegium	Esimene aste	Tsiviilkohtu esimene kolleegium menetleb samuti kohtuasju, mis on seotud Malta põhiseadusega tagatud ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis sätestatud inimõiguste ja põhivabaduste väidetava rikkumisega .	Eesistujaks on kohtunik
Töövaidlus-komisjon	Esimene aste	Komisjon vaatab läbi asju, mis käsitlevad ebaõiglast töölt vabastamist ning diskrimineerimist või muud ebaseaduslikku kohtlemist töökohal .	Eesistujaks on esimees
Üüri reguleerimise komisjon	Esimene aste	Komisjon vaatab läbi asju, mis käsitlevad üürilepingu tingimuste muutmist , sealhulgas üüri summa suurendamist ja üürilepingu lõpetamist. Need asjad peavad käsitlema enne 1. juunit 1995 jõustunud üürilepinguid.	Eesistujaks on magistraat
Maa-arbitraaži-komisjon	Esimene aste	Maa-arbitraažikomisjon vaatab läbi asju, mis käsitlevad sundvõõrandatud maa klassifitseerimist, sundvõõrandamise ametlikku alust ja omanikule makstava hüvitise suurust .	Eesistujaks on magistraat
Põllumajanduslike rendi-lepingute kontrollikomisjon	Esimene aste	See komisjon vaatab läbi põllumajanduslike rendilepingutega seotud asju ja omanike nõudeid seoses rendilepingu lõpetamisega.	Eesistujaks on magistraat
Haldusaktide läbivaatamise kohus	Esimene aste	See kohus on pädev vaatama läbi haldusakte .	Eesistujaks on kohtunik või magistraat
Pärandi jaotamise kohus	Esimene aste	See kohus vaatab läbi asju ja teeb otsuseid asjades, mis käsitlevad sumud isiku pärijate ühisomandisse kuuluva vara jaotamist .	Eesistujaks on vahekohtunik
Konkurentsi- ja tarbijaküsimusi menetlev apellatsiooni-kohus	Apellatsioonkaebus	See kohus vaatab läbi konkurentsiküsimuste peadirektori ja tarbijaküsimuste peadirektori otsuseid, korraldusi või meetmeid ja menetleb nende peale esitatud apellatsioonkaebusi. Kohtu otsused on lõplikud, välja arvatud erandjuhtudel, mil on lubatud esitada kassatsioonkaebusi. Selliseid kaebusi saab esitada siiski ainult seoses õigusküsimustega.	Eesistujaks on kohtunik ja kaks kaasistujat

Notariaalaktide läbivaatamise kohus	Esimene aste	See erikohus teostab järelevalvet kõikide notarite, nende arhiivide ja avaliku registri üle. Tal on õigus lähetada oma töötajaid kontrollimise eesmärgil notarite büroodesse ja arhiividesse, samuti avalikku registrisse, ning määrata distsiplinaarkaristusi. Kohtul on õigus teha ka korraldus parandada avalikus registris sisalduvaid vigaseid andmeid.	Kohtu koosseisu kuuluvad järelevalveametnikud (<i>visitors</i>)
--	--------------	--	---

Halduskohtud

Kohtulik läbivaatamine on protsess, mille raames vaadatakse läbi ministeeriumi, asutuse või ametkonna otsus ning kui leitakse, et otsus on ebaseaduslik, tunnistatakse see kehtetuks.

Menetlus on kättesaadav igaühele, kelle suhtes on valitsusasutus teinud otsuse või võtnud meetme, millega rikutakse tema õigusi. Selline pädevus on kohtutele antud Malta seadustekogu 12. peatüki artikliga 469A. Kuid isegi sellise sätte puudumisel võib kohtulikku läbivaatamist pidada **kohtute loomumaseks pädevuseks** tulenevalt võimude lahususe põhimõttest, mida demokraatlikud riigid üldiselt järgivad.

Üldkohtutel, eelkõige tsiviilkohtu esimesel kolleegiumil, on pädevus sellistes küsimustes, millega kaasneb õigus esitada kaebus apellatsioonikohtule.

Halduskohtu seadus jõustus 1. jaanuaril 2009 ning sellega nähti ette **haldusaktide läbivaatamise kohtu** loomine. See sõltumatu ja erapooletu kohus vaatab läbi haldusakte, mille on talle läbivaatamiseks saatnud isikud, kelle õigusi on rikutud, ning teeb samuti otsuseid talle edastatud vaidlusküsimustes. Selle eesistujaks on isik, kes töötab või on töötanud Maltas kohtuniku või magistradina. Kohtu otsuste peale saab esitada kaebusi apellatsioonikohtule.

Muud erikohtud

Kohalikud kohtud

Kohalikud kohtud on Malta kohtusüsteemi lahutamatu osa. Neid võib vaadelda **kohtute laiendusena** ning nad tegelevad selliste õigusrikkumiste arutamisega, mis ei ole küll rasked, kuid mis võivad olla elanikkonnale suureks nuhtluseks. Kohalike kohtute eesistujaks on kohtuvolinik, kes nimetatakse ametisse ja vabastatakse ametist samal moel nagu kõik teised magistradid. Sellega tagatakse, et igal kodanikul on võimalus esitada konkreetseid kaebusi, ning kindlustatakse kohtuasja õiglase arutamise aluspõhimõtte järgimine. Kohalikke kohtuid on üheksa ja iga kohtu tööpiirkond hõlmab mitme kohaliku omavalitsuse territooriumit.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Palun vaadake Malta kohta veebilehte „**Kohtukorraldus liikmesriikides – Malta**”, kus on esitatud üksikasjalik teave asjaomaste andmebaaside kohta ja lingid nendele.

Seonduvad lingid

- [☞ Sise- ja julgeolekuministeerium](#)
- [☞ Kohtuteenused](#)
- [☞ Kohtuteenused – Kohtuotsuste andmebaas](#)
- [☞ Kohtuteenused – Kohtumenetlused](#)
- [☞ Kohtuteenused – Saalide kasutamine](#)
- [☞ Kohtuteenused – Statistika](#)
- [☞ Kohtuteenused – Kohtulikud enampakkumised](#)
- [☞ Kohtuteenused – Tsiviilmenetluses kasutatavad vormid \(maltakeelsed\)](#)
- [☞ Õigusteenused \(Malta seadustekogu\)](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 13/05/2015

Erikohtud - Holland

Selles osas esitatakse teavet Madalmaade erikohtute korralduse kohta.

Halduskohtud

Madalmaade halduskohtud on:

- **ringkonnakohus** (*Rechtbank*): esimese astme kohus kõikide haldusajade puhul;
- **apellatsioonikohus** (*Gerechtshof*): appellatsioonikohus maksuküsimustes;
- **ülemkohus** (*Hoge Raad*): kõrgeima astme kohus maksuküsimustes;
- **tsentraalne appellatsioonitribunal** (*Centrale Raad van Beroep*): appelliooni- (ja kõrgeima astme) kohus sotsiaalkindlustusküsimustes;
- **tööstus- ja kaubandusvaldkonna appellatsioonitribunal** (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*): appelliooni- (ja kõrgeima astme) kohus sotsiaal-majandusliku haldusõiguse puhul;
- **riiginõukogu halduskohtukolleegium** (*Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State*): appelliooni- (ja kõrgeima astme) kohus kõikides teiste appellatsioonikohtute pädevusse mittekuuluvates haldusajades.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Teavet leiab [Madalmaade kohtusüsteemi](#) käsitlevalt veebisaidilt.

Seonduvad lingid

[Madalmaade kohtusüsteem ja Madalmaade ülemkohus](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 11/01/2017

Erikohtud - Austria

Selles osas antakse teavet Austrias tsiviil- ja kriminaalasju käsitlevate erikohtute kohta.

Erikohtud

Põhimõtteliselt käsitlevad kõik kohtud igat liiki kohtuasju.

Suurimates Austria linnades on teatavad erikohtud:

- Viinis on viis erikohtu - üks tsiviilajadele, üks kriminaalajadele, kaks kaubandusajadele ning üks töö- ja sotsiaalhoolekandeõiguse ajadele spetsialiseerunud kohus.
- Grazis on kaks erikohtu – üks kriminaalajadele ja teine ülejäänud küsimustele spetsialiseerunud kohus.

Tööõiguslikud asjad seisnevad peamiselt töösuhete üle (vastavalt töö- ja sotsiaalhoolekandeseaduse (*Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz*) artiklis 50 esitatud määratlusele) peetavates tsiviilvaidlustes; nende suhtes kehtivad omaette menetluseeskirjad, mis sarnanevad tsiviilmenetluse eeskirjadele, kuid sisaldavad mõningaid erisätteid.

Tööõiguslikud asjad algatatakse esimeses astmes maakohtutes (*Landesgerichte*; Viinis töö- ja sotsiaalkohtus), kus tehtud otsuseid saab edasi kaevata apellatsioonikohtutesse (*Oberlandsgerichte*) ja viimase võimalusena kolmandas astmes ülemkohtusse (*Oberster Gerichtshof*). Otsuse teeb asjaomase kohtu osakond (*Senat*), mis koosneb ühest või enamast elukutselisest kohtunikust (*Berufsrichter*) ja kahest kohtukaasistujast (*Laienrichter*), kellest ühe saadab tööandjate liit ja teise töövõtjate liit.

Tööõiguslike asjade apellatsioonimenetlus sarnaneb tsiviilasjade omale, kuid edasikaebamisele on kehtestatud vähem piiranguid. Näiteks võib ülemkohtule esitada kassatsioonkaebuse (*Revision*) ilma asja sisulist külge kaalumata, eeldusel et vaidlustatav õiguslik aspekt on suure tähtsusega.

Kaubandusasjad on kohtualluvuse seaduse (*Jurisdiktionsnorm*) artiklis 51 loetletud tsiviilasjad, kus vähemalt üks pool on ettevõtja, ning kui mõningad erandid välja arvata, lahendatakse selliseid asju tsiviilmenetluses tavakorras. Kui asja arutatakse esimese või teise astme kohtus, osaleb ettevõtjat esindav kohtukaasistuja arutamisel koos elukutseliste kohtunikega, kuid ülemkohtusse teda ei kaasata.

Hagita menetluses (*Verfahren außer Streitsachen*) peavad kohtud arutama eraõiguslikke asju, mis on neile määratud asja erilaadi arvestades (teatavad kokkulepped, eestkoste ja muud asjad, kus ei ole kahte vastandlike huvidega poolt).

Üldjuhul tuleb hagita asjad algatada ringkonnakohtus; seal tehtud otsused võib edasi kaevata maakohtusse ja lõpuks ülemkohtusse. Esimeses astmes arutab asja kohtunik ainuisikuliselt või rahukohtunikud (*Rechtspfleger*), kes on eriväljaõppega ametnikud; teises ja kolmandas astmes arutavad hagita asju kolmest või viiest kohtunikust koosnevad koosseisud.

Apellatsioonimenetlus hagita asjadest sarnaneb samuti tsiviilasjade omale. Arvestades menetluse erilist laadi, on edasikaebamisele kehtestatud vähem piiranguid. Teataval määral on edasikaebusega lubatud esitada uusi küsimusi, mis ületavad asja algataja poolt esimeses astmes esitatud argumentide ja esildiste ulatust.

Kuna hagita menetluses käsitletakse palju eri laadi asju, on kehtestatud arvukalt valdkondlikke erieeskirju.

Halduskohtud

Austrias ei kuulu haldusametites tehtud otsused alates 1. jaanuarist 2014 enam edasikaebamisele haldusstruktuuris. Haldusametite tehtud otsuste peale saab esitada kaebuse õigusküsimuses kas föderaalsele või liidumaa halduskohtule. Halduskohtud teevad otsuse asjas iseseisvalt ja nende otsuse peale saab teataval tingimustel esitada kõrgemale halduskohtule kaebuse õigusküsimuse läbivaatamiseks.

Muud erikohtud

Eriseisund

Põhiseaduskohtul ja halduskohtul ehk niinimetatud avaliku õiguse kohtutel (*Gerichtshöfe des öffentlichen Rechts*) on Austria kohtusüsteemis eriseisund. Need ja 1. jaanuarist 2014 loodud halduskohtud on sõltumatud kohtud, justiitsministeeriumist eraldiseisvad ning organisatsiooniliselt iseseisvad. Põhiseaduskohus ja kõrgem halduskohus on korralduslikult sõltumatud. Mõlemad kohtud asuvad Viinis ning nende alluvusse kuulub kogu riigi territoorium.

Nende ülesanded erinevad üldkohtute omadest. Need kohtud ei menetle tsiviil- ja kriminaalasju (isegi mitte apellatsioonikohtuna) ning on pädevad avalikus õiguses. Alates 1. jaanuarist 2015 võivad üldkohtus lahendi saanud asja pooled teataval tingimustel esitada taotluse seaduse või määruse kehtetuks tunnistamiseks põhiseaduskohtusse.

Põhiseaduskohus

Põhiseaduskohtu (*Verfassungsgerichtshof*) esmane ülesanne on kontrollida vastavust põhiseadusele ja põhiõigustele. Eelkõige on selle kohtu ülesandeks kontrollida järgmiste õigusaktide põhiseaduslikkust:

- föderaal- ja liidumaa seadused;
- haldusametite korraldused (*Verordnungen*);
- haldusametite kõrgeima tasandi otsused (*Bescheide*).

Kohus võib need aktid vajaduse korral tühistada.

Erinevalt muudest kohtutest töötavad põhiseaduskohtu kohtunikud aukohtunikena (*Honoratiorenrichter*), mitte elukutseliste kohtunikena (*Berufsrichter*). Selle kohtu liikmed on väljapaistvad isiksused, kes on teistes ülesannetes juba teinud eduka õiguslase karjääri. Enamik põhiseaduskohtu kohtunikke töötab osalise tööajaga ning nad võivad jätkata oma eelmiste

ametiülesannete täitmist (nt kohtunike või kõrgkooli õppejõududena, kuid mitte riigiteenistujatena – nemad peavad olema oma ametlike tööülesannete täitmisest vabastatud). Põhiseaduskohus tuleb kokku üksnes istungite ajaks, mis tavaliselt toimuvad neli korda aastas.

Kõrgem halduskohus

Kõrgema halduskohtu (*Verwaltungsgerichtshof*) ülesandeks on **kontrollida kogu avaliku halduse antud aktide seaduslikkust**, välja arvatud korraldused (*Verordnungen*), mida ainult põhiseaduskohus võib läbi vaadata ja tühistada. Kõrgem halduskohus arutab eelkõige halduskohtu otsuste peale õigusküsimuse läbivaatamiseks esitatud taotlusi.

Õigusvaldkonna andmebaasid

[Austria õigusportaalis](#) esitatakse üldteave Austria kohtusüsteemi kohta.

Kas juurdepääs õigusvaldkonna andmebaasile on tasuta?

Jah.

Lingid

[Kohtute jurisdiktsioon – Austria](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 25/04/2017

Erikohtud - Poola

Selles jaotises antakse teavet erikohtute korralduse kohta Poolas.

Erikohtud

Poolas on mitmeid erikohtuid.

Ülemkohus (Sąd Najwyższy)

Ülemkohus on kõrgeim kohtuvõim. Nimetatud kohus teostab kohtulikku järelevalvet kõikide muude kohtute otsuste üle, tagades õigusaktide tõlgendamise ja kohtupraktika järjepidevuse.

Ülemkohus ei ole üldkohus. Ülemkohus vaatab läbi asju kassatsiooni korras ja muid kohtuotsuste vastu esitatud edasikaebusi; võtab vastu otsuseid, mille eesmärk on muuta selgemaks ebaselged või sellised sätted, mille kohaldamine tekitab erinevusi kohtumõistmisel. Ühtlasi võtab Ülemkohus vastu otsuseid konkreetsetele asjadele viidatud või nendega seotud õiguslike küsimuste suhtes.

Poola Ülemkohus (Sąd Najwyższy) avaldab oma otsuseid koos põhjendustega oma veebisaidil ([Poola Ülemkohus](#)), mis on kättesaadav ka inglise keeles.

Konstitutsioonikohus (Trybunał Konstytucyjny)

Poola õigussüsteemis ei loeta konstitutsioonikohut (Trybunał Konstytucyjny) üldkohtuks.

Konstitutsioonikohus otsustab järgmiste asjade üle:

- siseriiklike õigusaktide ja rahvusvaheliste lepingute vastavus põhiseadusele;
- siseriiklike õigusaktide vastavus rahvusvahelistele lepingutele, mille ratifitseerimiseks on vaja parlamendi eelnevat heakskiitu;
- valitsusasutuste antud määruste, ratifitseeritud välislepingute ja õigusaktide vastavus põhiseadusele;
- erakondade eesmärkide või tegevuste vastavus põhiseadusele;
- põhiseaduslikkust käsitlevad kaebused.

Kõik otsused tehakse koos põhjendustega teatavaks [Poola Konstitutsioonikohtu](#) veebisaidil, mis on kättesaadav ka inglise keeles.

Riigikohus (Trybunał Stanu)

Riigikohus (Trybunał Stanu) lahendab asju, mille puhul on riigi kõrgeimatel ametipostidel olevatele (või olnud) isikutele esitatud süüdistus põhiseaduse või muude õigusaktide rikkumises.

Lisateavet on võimalik leida [Poola Riigikohtu](#) veebisaidilt.

Halduskohtud

Halduskohtute süsteem hõlmab **Kõrgeimat Halduskohut** (Naczelny Sąd Administracyjny) ja **piirkondlikke halduskohtuid** – üks kohus **vojevoodkonna** või piirkonna kohta (wojewódzkie sądy administracyjne).

Kõrgeim Halduskohus:

- otsustab, kas kohalike omavalitsuste organite otsused või valitsusasutuste piirkondlike organite regulatiivaktid (terenowe organy administracji publicznej) on seadustega kooskõlas;
- võtab vastu otsuseid haldusotsuste suhtes esitatud kaebuste, haldusmenetluse käigus vastuseks kaebustele tehtud otsuste (või lõpetab sellise menetluse) ja otsuste kohta, mida on võimalik vaidlustada seoses asja olemusega;
- võtab vastu otsuseid kohalike omavalitsuste või kohalike omavalitsuste liitude teatavate otsuste üle;
- vastab kohtule läbivaatamiseks saadetud õiguslikele küsimustele, mille on esitanud kohalike omavalitsuste apellatsioonikogud.

Kõrgeim Halduskohus on alates 1. oktoobrist 2007 avaldanud kõik oma otsused koos põhjendustega. Varasemate otsuste lisamine andmebaasi on veel käimas. Kohtu veebisait on kättesaadav ainult poola keeles.

[Kõrgeim Halduskohus](#) (Naczelny Sąd Administracyjny) avaldab oma otsuseid koos põhjendustega oma veebisaidil.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 10/12/2012

Erikohtud - Portugal

Sellel lehel antakse teavet erikohtute korralduse kohta Portugalis.

Esimese astme kohtud (*Tribunais judiciais de 1.ª instância*)

Kohtutel on üldine pädevus tsiviil- ja kriminaalasjades ning nende pädevusse kuuluvad kõik kohtuasjad, mis ei ole määratud teiste kohtute pädevusse. Nende pädevus on reeglina üldist laadi.

Esimese astme kohtud võivad olla ka konkreetse pädevusega kohtud (mis arutavad kohtuasju, mis on kindlaks määratud kohaldatava menetluse liigi alusel) ja erikohtud, mille pädevusse kuulub teatavate asjade menetlemine (olenemata kohaldatavast menetluse liigist).

Eripädevusega kohtud

Eeluurimiskohtud (*Tribunais de Instrução Criminal*)

Eeluurimiskohtute ülesanne on toimetada eeluurimist, otsustada selle üle, kas jätkata asja menetlemist, ning täita eeluurimisega seotud kohtulikke kohustusi.

Perekonna- ja alaealiste asjade kohtud (*Tribunais de Família e Menores*)

Perekonna- ja alaealiste asjade kohtute pädevusse kuuluvad järgmised tegevused:

- isikute perekonnaseisuga seotud hagide käsitlemine: lahuselu ja vara jagamist ning abielulahutust käsitlevad hagid, samuti kõik selliste hagidega seotud toimingud, näiteks pärandvaraga seotud menetlused ja eelmenetlused, tsiviilabieliu õigustühiseks või kehtetuks tunnistamist käsitlevad hagid ning abikaasade ja eksabikaasade vahelisi ülalpidamisküsimusi käsitlevate otsuste täitmisele pööramise menetlused;
- põlvnemisega seotud hagide menetlemine: lapsendamist käsitlevate otsuste tegemine, vanemlike kohustuste täitmise reguleerimine ning sellega seotud asjade ärakuulamine, emaduse ja isaduse ametlik kindlaksmääramine ning väidetavat isadust käsitlevate vaidlustuste lahendamine;
- ohus olevate alaealiste huvide kaitsmisega seotud hagide menetlemine: määruste väljastamine seoses alaealiste lastega, kes on langenud väärkohtlemise ohvriks, kes on hüljatud, kelle vanematelt on vanemlikud õigused ära võetud või kes on sattunud olukorda, mis võib tõenäoliselt ohustada nende tervist, ohutust, hariduse omandamist või moraalsust, või selliste avalduste menetlemine ja nende kohta otsuste tegemine, mille eesmärk on kaitsta alaealisi lapsi võimu kuritarvitamise eest perekonnas või asutuses, kuhu nad on paigutatud.

Töövaidluskohtud (*Tribunais de Trabalho*)

Tsiviilasjades on töövaidluskohtu pädevuses näiteks järgmised asjad:

- tööalaste alluvussuhetega ning töölepingu sõlmimise eesmärgil sisse seatud suhetega seotud küsimused;
- tööõnnetuste ja kutsehaigustega seotud küsimused;
- sotsiaalkindlustushüvitisi või peretoetuseid andvate asutuste ja kõnealuste hüvitiste või toetuste saajate vahelised vaidlused, mis on seotud kummagi poole õiguste ja volitustega ning õiguslike, regulatiivsete või seadusest tulenevate kohustustega, ilma et see piiraks haldus- ja maksukohtute pädevust;
- streikidega seotud tsiviilasjad.

Kaubanduskohtud (*Tribunais de Comércio*)

Kaubanduskohtud on pädevad tegelema eelkõige järgmiste asjadega:

- maksejõuetusmenetlused, juhul kui võlgnik on äriühing või maksejõuetu isiku vara hulka kuulub äriühing;
- hagid, mis on seotud asutamislepingute ja põhikirjade puudumisega või nende õigustühiseks ja kehtetuks tunnistamisega;
- hagid äriühingu likvideerimise peatamiseks või tühistamiseks;
- deklaratiivse sisuga hagid, mis on seotud tööstusomandiga ja mis esitatakse tööstusomandi seadustikus sätestatud mis tahes juhtudel.

Merekohtud (*Tribunais Marítimos*)

Merekohtud on pädevad menetlema järgmiste küsimustega seotud kohtuasju:

- laevade, paatide ja muude ujuvvahendite poolt põhjustatud kahju hüvitamine või sellise kahju hüvitamine, mis tulenes nende kasutamisest merenduses üldiste õigusnormide kohaselt;
- laevade, paatide ja muude ujuvvahendite ehitamise, remontimise ning ostu- ja müügilepingud, tingimusel et neid ujuvvahendeid kasutatakse merenduses;
- mereveolepingud ning kombineeritud või mitmeliigilise veo lepingud;
- merenduses kasutamiseks ettenähtud laevade, paatide ja muude ujuvvahendite ning nende lastiga seotud kindlustuslepingud;
- laevade või paatidega seoses hüpoteekide ja privileegide seadmine lisaks mis tahes muudele ujuvvahendite ja nende lastiga seotud reaaltagatistele;
- tsiviilvastutus seoses mere ja muude veekogude reostamisega kohtute tööpiirkonnas.

Karistuste täitmisele pööramise kohtud (*Tribunais de Execução de Penas*)

Karistuste täitmisele pööramise kohtud on pädevad tegema eelkõige järgmist:

- otsuse tegemine tingimisi vabastamise (*liberdade condicional*) ja selle tühistamise kohta;
- süüdimatute isikute (*inimputáveis*) sundhospitaliseerimise kui nende suhtes võetud turvameetme muutmine, pikendamine ja uuesti läbivaatamine;

- otsuse tegemine katseajaga vabastamise (*liberdade para prova*) ja selle tühistamise kohta;
- vanglakaristuse või seaduses kindlaksmääramata kestusega karistuse (*pena relativamente indeterminada*) või sundhospitaliseerimise meetme lõppenuks tunnistamine.

Intellektuaalomandi küsimuste erikohus (*Tribunal de Competência Especializada para a Propriedade Intelectual*)

Kohus asub Lissabonis ja on pädev menetlema autoriõigust ja seotud õiguseid, tööstusomandit, internetidomeene, äriühingute ärinimesid ja kaubanimedid käsitlevaid hagisid ning riikliku tööstusomandi instituudi (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*), riikliku teadusuuringute sihtasutuse (*Fundação para a Computação Científica Nacional*) ning registrite ja notarite instituudi (*Instituto dos Registos e do Notariado*) tehtud otsuste peale esitatud apellatsioonid.

Konkreetsed pädevusega kohtud

Konkreetsed pädevusega kohtud arutavad kohtuasju, mis on kindlaks määratud kohaldatava menetluse liigi alusel. Nende näol ei ole tegemist puhtakujuliste kohtutega, vaid pigem piirkonnakohtute erinevate kolleegiumitega, mis jagunevad tsiviilkolleegiumideks (*varas cíveis*), kriminaalkolleegiumideks (*varas criminais*), tsiviilkoosseisudeks (*juízos cíveis*), kriminaalkoosseisudeks (*juízos criminais*), väiksemaid tsiviilasju käsitlevateks kohtukoosseisudeks (*juízos de pequena instância cível*), väiksemaid kriminaalasju käsitlevateks kohtukoosseisudeks (*juízos de pequena instância criminal*) ja täitmisele pööramist käsitlevateks kohtukoosseisudeks (*juízos de execução*).

Tsiviilkolleegiumid (*varas cíveis*) tegelevad deklaratiivse kohtuotsuse saamiseks algatatud hagidega, mille eseme väärtus on suurem apellatsioonikohtu menetluse jaoks kehtestatud väärtusest, kui seadusega on ette nähtud, et asja peab arutama kollegiaalne kohus.

Kriminaalkolleegiumid (*varas criminais*) on muu hulgas pädevad arutama kriminaalasju, mis kuuluvad kollegiaalse kohtu või vandekohtu pädevusse.

Tsiviilkoosseisude (*juízos cíveis*) pädevusse kuuluvad tsiviilkohtumenetlused, mis ei kuulu tsiviilkolleegiumide (*varas cíveis*) või väiksemaid tsiviilasju käsitlevate kohtukoosseisude (*juízos de pequena instância cível*) pädevusse. Kriminaalkoosseisud (*juízos criminais*) aruavad eelkõige kriminaalasju, mis ei kuulu kriminaalkolleegiumide (*varas criminais*) või väiksemaid kriminaalasju käsitlevate kohtukoosseisude (*juízos de pequena instância criminal*) pädevusse.

Väiksemaid tsiviilasju käsitlevad kohtukoosseisud (*juízos de pequena instância cível*) arutavad tsiviilasju väiksemate kohtuvaidluste menetluse (*processo sumaríssimo*) raames ning tsiviilasju, mis ei ole reguleeritud tsiviilkohtumenetluse seadustikuga ning mille suhtes kohaldatakse erimenetlust ja milles tehtud otsuse peale ei saa esitada apellatsiooni tavapärase menetluse alusel. Väiksemaid kriminaalasju käsitlevate kohtukoosseisude (*juízos de pequena instância criminal*) pädevusse kuuluvad eelkõige kohtuasjad, mille suhtes kohaldatakse ühte kolmest lihtmenetlusest (*processo sumário*, *abreviado* ja *sumaríssimo*).

Täitmismenetluse raames täidavad täitmisele pööramist käsitlevad kohtukoosseisud tsiviilkohtumenetluses sätestatud ülesandeid.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 15/11/2013

Erikohtud - Rumeenia

Sellel lehel esitatakse teavet Rumeenia erikohtute kohta.

Erikohtud

Braşovi alaealiste ja perekonnakohus (*Tribunalul pentru Minori și Familie Braşov*)

Braşovis asuv alaealiste ja perekonnakohus arutab alaealiste poolt või alaealiste vastu toime pandud süütegusid. Varem kuulusid sellised kohtuasjad Braşovi üldkohtu pädevusse.

Ettevõtjatele spetsialiseerunud kohtud (*tribunale specializate*)

Ettevõtjatele on spetsialiseerunud kolm kohut (endised kaubandusajadele spetsialiseerunud kohtud):

- **ettevõtjatele spetsialiseerunud kohus Cluj** (*Tribunalul Specializat Cluj*);
- **ettevõtjatele spetsialiseerunud kohus Mureș**'is (*Tribunalul Specializat Mureș*);
- **ettevõtjatele spetsialiseerunud kohus Argeș**'is (*Tribunalul Specializat Argeș*).

Neis kohtutes arutatakse kohtuasju, mis on seotud professionaalidega. Professionaalidena käsitatakse isikuid, kes juhivad ja haldavad ettevõtteid.

Sõjaväekohtud (*instanțele militare*)

Sõjaväekohtute pädevus on sätestatud kriminaalmenetluse seadustikus. Sõjaväekohtul on sõjaväebaasi staatus.

Sõjaväekohtute hierarhia on järgmine:

- 4 sõjaväe üldkohut (asuvad Bukarestis, Cluj-Napocas, Iași ja Timișoaras);
- Bukaresti piirkondlik sõjaväekohus;
- Bukaresti sõjaväeapellatsioonikohus.

Sõjaväekohtus töötavad sõjaväekohtunikud, kohtuametnikud, arhivaarid ja muud töötajad.

Sõjaväe üldkohtud (tribunalele militare)

Rumeenias on neli sõjaväe üldkohut, mis asuvad:

- Bukarestis;
- Cluj-Napocas;
- Iași;
- Timișoaras.

Esimese astme kõrgeimate kohtutena võivad sõjaväe üldkohtud arutada kohtuasju, mis on seotud Rumeenia kaitsevõimet kahjustavate süütegudega (näiteks sõjaväelise korra ja distsipliini rikkumised, lahinguväljal toime pandud süüteod jne), või sõjaväelaste (kuni koloneli auastmeni (kaasa arvatud)) poolt ametiülesannete täitmisel toime pandud süütegudega.

Bukaresti piirkondlik sõjaväekohus (*Tribunalul Militar Teritorial București*)

Piirkondlik sõjaväekohus arutab allpool loetletud asju.

- **Esimese astme kohtuna** arutab ta peamiselt järgmisi süütegusid, mille on toime pannud sõjaväelased (kuni koloneli auastmeni (kaasa arvatud) oma ametiülesannete täitmisel:
 1. teatavad elu-, füüsilise puutumatuse ja tervisevastased süüteod;
 2. teatavad isikuvabaduse vastased süüteod;
 3. teatavad seksuaalse enesemääramise vastased süüteod;
 4. teatavad varavastased süüteod;
 5. teatavad töökohal toime pandud või töökohaga seotud kuriteod;
 6. teatavad õigusemõistmist takistavad süüteod;
 7. isiku surma või enesetappu põhjustanud tahtlikud süüteod;
 8. narkootikumidega kauplemise või narkootikumide ebaseadusliku tarvitamisega seotud süüteod;
 9. kuritahtlik pankrot, kui süütegu on seotud pangandussüsteemiga.
- **Apellatsioonikohtuna** arutab ta apellatsioonkaebusi, mis on esitatud sõjaväe üldkohtu poolt süüasjades tehtud otsuste peale, kui kohtumenetlus on algatatud kannatanud poole eelneva kaebuse alusel, apellatsioonkaebusi, mis on esitatud sõjaväe üldkohtu poolt kriminaalasjades tehtud otsuste peale seoses ennetusmeetmete, ajutise vabastamise või ettevaatusabinõudega, samuti apellatsioonkaebusi, mis on esitatud sõjaväe üldkohtu poolt kriminaalasjades tehtud otsuste peale seoses kriminaalasjades tehtud kohtuotsuste jõustamise või süüaluse rehabiliteerimisega, ning muid seadusega ettenähtud asju.
- Piirkondlik sõjaväekohus arutab ka tema tööpiirkonnas asuvate **sõjaväe üldkohtute pädevusega** seotud vaidlusi.

Bukaresti sõjaväeapellatsioonikohus (*Curtea Militară de Apel București*)

Sõjaväeapellatsioonikohus arutab allpool loetletud asju.

- **Esimese astme kohtuna** arutab ta:
 1. riigi julgeoleku vastaseid süütegusid ja rahu- ning inimsusevastaseid süütegusid, mille on toime pannud sõjaväelased;
 2. süütegusid, mille on toime pannud sõjaväe üldkohtu või piirkondliku sõjaväekohtu kohtunikud või kõnealuste kohtute juures tegutsevate sõjaväeprokuratuuride prokurörid.
- **Apellatsioonikohtuna** arutab ta apellatsioonkaebusi, mis on esitatud piirkondliku sõjaväekohtu poolt esimeses kohtuastmes tehtud otsuste peale.
- **Kassatsioonikohtuna** arutab ta kassatsioonkaebusi, mis on esitatud sõjaväe üldkohtu poolt esimeses kohtuastmes kriminaalasjades tehtud otsuste peale, ja muid seaduses konkreetselt ette nähtud asju, välja arvatud selliseid asju, mis kuuluvad piirkondliku sõjaväekohtu pädevusse.
- Sõjaväeapellatsioonikohus arutab ka piirkondlike sõjaväekohtute **kohtualluvusvaidlusi** või sõjaväe üldkohtute ja piirkondlike sõjaväekohtute vahelisi kohtualluvusvaidlusi või sõjaväe üldkohtute vahelisi kohtualluvusvaidlusi erinevate piirkondlike sõjaväekohtute kohtualluvuses ning muid seaduses konkreetselt ette nähtud asju.

Halduskohtud

Rumeenias puuduvad halduskohtud. Haldusasju on pädevad arutama kohtute haldusosakonnad.

Muud erikohtud

Konstitutsioonikohus (*Curtea Constituțională*)

Konstitutsioonikohtu koosseisu kuulub üheksa kohtunikku, kes nimetatakse ametisse üheksaks aastaks; kohtunike ametiaega ei saa pikendada ega uuendada. Kolm kohtunikku nimetab ametisse **Saadikutekoda**, kolm kohtunikku **Senat** ja kolm kohtunikku **Rumeenia president**. Konstitutsioonikohtu kohtunikud valivad salajasel hääletusel konstitutsioonikohtu esimehe, kelle ametiaeg on kolm aastat. Iga kolme aasta järel vahetatakse välja üks kolmandik konstitutsioonikohtu kohtunistest.

Vastavalt **Rumeenia põhiseaduse** paragrahvile 146 on konstitutsioonikohtul allpool loetletud volitused.

- Konstitutsioonikohus teeb otsuseid **seaduste** põhiseadusele vastavuse kohta enne nende väljakuulutamist; seaduse saadab konstitutsioonikohtusse kas Rumeenia president, ühe parlamendikoja esimees, valitsus, Kõrgem Kassatsioonikohus, Rumeenia ombudsman, vähemalt 50 Saadikutekoja või vähemalt 25 Senati liiget; konstitutsioonikohus arutab ka ametiülesande korras kõiki põhiseaduse muutmise algatusi.
- Konstitutsioonikohus teeb ühe parlamendikoja esimehe või vähemalt 50 Saadikutekoja või vähemalt 25 Senati liikme taotlusel otsuseid **rahvusvaheliste lepingute** või muude rahvusvaheliste kokkulepete põhiseadusele vastavuse kohta.
- Konstitutsioonikohus teeb ühe parlamendikoja esimehe, parlamendifraktsiooni või vähemalt 50 Saadikutekoja või vähemalt 25 Senati liikme taotlusel otsuseid **parlamendi kodukorra** põhiseadusele vastavuse kohta.
- Konstitutsioonikohus arutab **seaduste ja määruste põhiseadusele mittevastavust** käsitlevaid vastuväiteid, mis on esitatud kohtutes või kaubanduslikes vahekohtutes; põhiseadusele mittevastavuse väite võib esitada ka Rumeenia ombudsman.
- Konstitutsioonikohus lahendab Rumeenia presidendi, ühe parlamendikoja esimehe, peaministri või kõrgema kohtunike nõukogu esimehe taotlusel riigiasutuste vahelisi põhiseadusliku iseloomuga **õigusvaidlusi**.
- Konstitutsioonikohus teostab järelevalvet Rumeenia **presidendivalimiste menetluse** üle ja kinnitab valimiste tulemused.
- Konstitutsioonikohus annab **nõuandvaid arvamusi** Rumeenia presidendi ametikohalt tagandamise ettepanekute kohta.
- Konstitutsioonikohus teeb kindlaks **asjaolud**, mis võivad õigustada ametisoleva riigipea ametisse jäämist, ja esitab tulemused parlamendile või valitsusele.
- Konstitutsioonikohus **valvab rahvahääletuse nõuetekohase korraldamise ja toimumise järele** ning kinnitab hääletuse tulemused.
- Konstitutsioonikohus kontrollib, kas on täidetud tingimused, et kodanikud saaksid kasutada oma õigust teha **ettepanekuid õigusaktide kohta**.
- Konstitutsioonikohus teeb otsuseid **erakonna** põhiseadusele mittevastavust käsitlevate vastuväidete kohta.

- Konstitutsioonikohus täidab ka **muid ülesandeid**, mis on ette nähtud tema tegevust reguleerivas seaduses (seadus nr 47 /1992).

Õigusaktide andmebaasid

Internetis on kättesaadavad järgmised õigusaktide andmebaasid:

- [Kõrgem Kassatsioonikohus](#) avaldab teavet oma kohtupraktika kohta spetsiaalsel veebisaidil;
- kohtud avaldavad oma otsuste kokkuvõtted kohtuportaalil. Vt näiteks [Bukaresti apellatsioonikohtu otsuste kokkuvõtted](#);
- [Rumeenia õigusaktide andmebaasi](#) omab ja haldab **Rumeenia seadusandlik nõukogu** ja see sisaldab täielikul kujul kõiki Rumeenia õigusakte (seadused, valitsuse määrused, valitsuse otsused jne).

Kas õigusaktide andmebaaside kasutamine on tasuta?

Jah, õigusaktide andmebaaside kasutamine on tasuta.

Seonduvad lingid

[Kohtute pädevus – Rumeenia](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 20/03/2014

Erikohtud - Sloveenia

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [sl](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Lisateavet Sloveenia kohtute kohta leiab [Sloveenia Vabariigi Ülemkohtu ametlikult veebisaidilt](#).

Na tej strani so navedene informacije o organizaciji specializiranih sodišč v Sloveniji.

Töökohtud ja esimese astme sotsiaalkohus (Delovna sodišča in socialno sodišče prve stopnje)

V skladu z določbami zakonodaje so delovna sodišča pristojna za odločanje v individualnih in kolektivnih delovnih sporih, socialna sodišča pa v socialnih sporih.

Töökohtud ja esimese astme sotsiaalkohus teevad otsuseid esimeses astmes. Kõrgem Töö- ja Sotsiaalkohus (*Višje delovno in socialno sodišče*) teeb otsuseid töökohtute ja esimese astme sotsiaalkohtute otsuste peale esitatud kaebuste kohta. Kõrgema Töö- ja Sotsiaalkohtu otsuste peale esitatud kaebuste kohta teeb omakorda otsuseid ning Kõrgema Töö- ja Sotsiaalkohtu otsuseid vaatab läbi Sloveenia Vabariigi Ülemkohus.

Delovno sodišče je pristojno za odločanje v naslednjih individualnih delovnih sporih:

- o sklenitvi, obstoju, trajanju in prenehanju delovnega razmerja,
- vaidlused, mis käsitlevad töötajate ja tööandjate või nende õigusjärglaste vahelisi töösuhtest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust;
- o pravica in obveznostih iz razmerij med delavcem in uporabnikom, h kateremu je delavec napoten na delo na podlagi dogovora med delodajalcem in uporabnikom,
- tööandjate ja kandidaatide vahelised vaidlused, mis on seotud värbamismenetlusega;
- o pravica in obveznostih iz industrijske lastnine, ki nastanejo med delavcem in delodajalcem na podlagi delovnega razmerja,
- vaidlused, mis käsitlevad alla 15-aastaste laste, praktikantide, õpilaste ja üliõpilaste tööd;
- o kadrovskih štipendijah med delodajalci in dijaki ali študenti,

- o volonterskem opravljanju pripravništva,
- za katere tako določa zakon.

Töökohtul on samuti õigus otsustada, kas kindlustusselts on kaaskostja sellises kahjusid käsitlevas vaidluses, mille lahendamise on töökohtu pädevuses.

Če je tožnik delavec, je za odločanje pristojno poleg sodišča, ki je splošno krajevno pristojno za toženca, tudi sodišče, na območju katerega se delo opravlja, se je opravljal ali bi se moralo opravljati, ter sodišče, na območju katerega je bilo sklenjeno delovno razmerje.

Delovno sodišče je pristojno za odločanje v naslednjih kolektivnih delovnih sporih:

- o veljavnosti kolektivne pogodbe in njenem izvrševanju med strankami kolektivne pogodbe ali med strankami kolektivne pogodbe in drugimi osebami,
- o pristojnosti za kolektivno pogajanje,
- o skladnosti kolektivnih pogodb z zakonom, medsebojni skladnosti kolektivnih pogodb ter skladnosti splošnih pravnih aktov delodajalca z zakonom in s kolektivnimi pogodbami,
- o zakonitosti stavke in drugih industrijskih akcij,
- o sodelovanju delavcev pri upravljanju,
- o pristojnostih sindikata v zvezi z delovnimi razmerji,
- v zvezi z določitvijo reprezentativnosti sindikata,
- za katere tako določa zakon.

Kollektiivsetes töövaidlustes, mille üks pool on tööandja, teeb otsuse kohus, kelle üldisesse tööpiirkonda tööandja kuulub.

Socialno sodišče je pristojno za odločanje v naslednjih socialnih sporih:

1. na področju **pokojninskega in invalidskega zavarovanja**:

- o pravici do obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter pravicah, ki iz njega izhajajo,
- o pravici do obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja in pravicah, ki iz njega izhajajo,
- o plačevanju prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- vaidlused, mis käsitlevad nende ametikohtade kindlaksmääramist või tühistamist, mille puhul täiendav pensionikindlustus on kohustuslik;
- vaidlused, mis käsitlevad vabatahtlikku liitumist kohustusliku pensioni- ja töövõimetuskindlustusega ning vastavate kindlustusmaksete tegemist;
- vaidlused, mis käsitlevad pensionikindlustusstaazi tunnustamist ja täiendavate pensioniaastate ostmist;
- o pravici do državne pokojnine,
- vaidlused, mis on seotud sotsiaalkindlustusdokumentidega.

2. na področju **zdravstvenega zavarovanja**:

- o pravici do obveznega zdravstvenega zavarovanja in pravicah, ki iz njega izhajajo, ter plačevanju prispevkov za to zavarovanje;

3. na področju **zavarovanja za primer brezposelnosti in zaposlovanja**:

- o pravici do obveznega zavarovanja za primer brezposelnosti in pravicah, ki iz njega izhajajo, ter plačevanju prispevkov za to zavarovanje,
- o prostovoljni vključitvi v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti in plačevanju prispevkov za to zavarovanje,
- o štipendiji, pri podeljevanju katere je odločilen premoženjski cenzus, in štipendiji za nadarjene,
- o posojilu za študij na podlagi jamstev in subvencioniranja obrestne mere, pri dodeljevanju katerega je odločilen premoženjski cenzus;

4. na področju **starševskega varstva in družinskih prejemkov**:

- o pravici do zavarovanja za starševsko varstvo in pravicah, ki iz njega izhajajo, ter plačevanju prispevkov za to zavarovanje,
- o pravici do družinskih prejemkov;

5. na področju **socialnih prejemkov**:

- o socialno varstvenih dajatvah,
- o pravici do socialnih prejemkov iz različnih naslovov, če je njihov namen reševati socialno varnost upravičenca in če je za priznanje pravice do takega prejemka odločilen premoženjski cenzus.

Sotsiaalkohtul on samuti pädevus teha otsuseid eelmises lõigus viidatud valdkondades järgmistes sotsiaalvaidlustes:

- o povrnitvi neupravičeno pridobljenih sredstev,
- o povrnitvi škode, ki jo je uradni državni organ ali nosilec javnih pooblastil povzročil zavarovancu ali upravičencu do socialnega varstva, ali škode, ki jo je zavarovanec povzročil zavodu v zvezi z zavarovalnim razmerjem ali v zvezi z uveljavljanjem pravic iz socialnega varstva.

Socialno sodišče je pristojno tudi za odločanje v socialnih sporih, za katere tako določa zakon.

V Republiki Sloveniji so naslednja delovna in socialno sodišče prve stopnje:

- Celje Töökohus, asukoht Celje, tööpiirkond Celje maakond;
- Koperi Töökohus, asukoht Koper, tööpiirkond Koperi ja Nova Gorica maakond;
- Ljubljana Töö- ja Sotsiaalkohus, asukoht Ljubljana, tööpiirkond otsuste tegemisel töövaidlustes Kranj, Krško, Ljubljana ja Novo mesto maakond ning sotsiaalvaidlustes Sloveenia Vabariigi territoorium;
- Maribori Töökohus, asukoht Maribor, tööpiirkond Maribori, Murska Sobota, Ptuj ja Slovenj Gradeci maakond.

Sodišča prve stopnje odločajo v delovnih sporih na sedežu sodišča, razen če je določeno, da odločajo na zunanjih oddelkih.

Töö- ja sotsiaalvaidluste korral teeb esimese astme kohus otsuse koosseisus, kuhu kuulub eesistujana tegutsev kohtunik ja liikmetena kaks kohtukaasistujat, kellest üks tuleb valida töötajate või kindlustatud isikute kandidaatide nimekirjast ja teine tööandjate või asutuste kandidaatide nimekirjast.

Kohtunik üksi teeb otsused materiaaõiguslikke nõudeid käsitlevates individuaalsetes töö- ja sotsiaalvaidlustes, kui vaidlusaluse vara väärtus ei ületa tsiviilkohtumenetlust reguleerivas õigusaktis kindlaksmääratud summat, mida on lubatud uuesti läbi vaadata. Olenemata vaidlusaluse vara väärtusest peab kohtunik tegema otsuse mõnes olulises küsimuses, nt individuaalsed töövaidlused, mis on seotud töölepingu peatamisega, katseajaga, üleajatööga, vaheaegade, puhkeperioodide ja puhkustega ning töölt puudumisega, kohustusega teha tööd eriolukordades, distsiplinaarkaristustega, distsiplinaarmenetluse alustamise tõttu töölt ajutise kõrvaldamisega ja ajutise ümberpaigutamisega; sotsiaalvaidlused, mis on seotud õigusega osaleja toetusele, õigusega invaliidsustoetusele füüsilise puude tõttu ja õigusega taastusravile.

Kõrgem Töö- ja Sotsiaalkohus (Višje delovno in socialno sodišče)

V skladu z določbami zakonodaje so delovna sodišča pristojna za odločanje v individualnih in kolektivnih delovnih sporih, socialna sodišča pa za odločanje v socialnih sporih.

Kõrgem Töö- ja Sotsiaalkohus teeb otsuseid töökohtute ja esimese astme sotsiaalkohtu otsuste peale esitatud kaebuste kohta. Kõrgema Töö- ja Sotsiaalkohtu otsuste peale esitatud kaebuste kohta teeb otsuseid ning Kõrgema Töö- ja Sotsiaalkohtu otsuseid vaatab läbi Sloveenia Vabariigi Ülemkohus.

Kõrgem Töö- ja Sotsiaalkohus asub Ljubljanas.

Višje delovno in socialno sodišče odloča v senatu treh sodnikov.

Upravno sodišče Republike Slovenije

Sloveenia Vabariigi Halduskohtul on pädevus teha otsuseid haldusvaidlustes kooskõlas haldusvaidluste seaduses sätestatud meetodite ja menetlustega.

Haldusvaidluste raames tagatakse vastavalt seadusele üksikisikute ja organisatsioonide õiguste ja õiguspäraste huvide kaitse riigiasutuste, kohaliku omavalitsuse organite ja avaliku võimu esindajate otsuste ja tegevuse eest.

V upravnem sporu sodišče:

- peab kohus tegema otsuse hageja õiguslikku seisundit mõjutavate lõplike haldusaktide õiguspärasuse kohta;
- peab kohus lahendama vaidlusi, mis käsitlevad üksikisiku inimõigusi ja põhivabadusi rikkuvate tegude ja tegevuste õiguspärasust, välja arvatud siis, kui on tagatud igakülgne menetlus teistsuguses vormis;
- odloča o zakonitosti aktov državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, ki so izdani v obliki predpisa, kadar urejajo posamična razmerja.

Haldusvaidlustes peab esimese astme otsuse tegema Sloveenia Vabariigi Halduskohus. O pritožbi in reviziji zoper odločbo prve stopnje v upravnem sporu odloča Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

Sloveenia Vabariigi Halduskohtu peamaja asub Ljubljanas.

Upravno sodišče sodi **nasedežu** in na naslednjih **zunanjih oddelkih**:

- Celje osakond, mis tegutseb Celje kõrgema kohtu tööpiirkonnas;
- Nova Gorica osakond, mis tegutseb Koperi kõrgema kohtu tööpiirkonnas;
- Maribori osakond, mis tegutseb Maribori kõrgema kohtu tööpiirkonnas.

Pri odločitvi o tem, na katerem zunanjem oddelku bo potekalo sojenje, se upošteva prebivališče ali sedež tožnika.

Če tožnik nima prebivališča ali sedeža v Republiki Sloveniji, sodi upravno sodišče na zunanjem oddelku glede na kraj izdaje upravnega akta, ki se izpodbija s tožbo.

Halduskohus teeb otsuse kolmest kohtunikust koosnevas koosseisus, välja arvatud teatavatel seaduses sätestatud juhtudel, mil otsuse teeb üks kohtunik.

Ülemkohus menetleb halduskohtu otsuste peale tehtud kaebusi ja vaatab halduskohtu otsuseid läbi kolmest kohtunikust koosnevas koosseisus; pädevust käsitlevate vaidluste korral teeb ülemkohus seda kolmest või viiest kohtunikust koosnevas koosseisus.

Pravne zbirke podatkov

Lisateavet Sloveenia kohtute kohta leiab [Sloveenia Vabariigi Ülemkohtu ametlikult veebisaidilt](#).

Sorodne povezave

Sodni organi

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 02/11/2016

Erikohtud - Slovakkia

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.
Järgmised keeleversioonid: [sk](#) on juba tõlgitud.

Selles osas esitatakse teave erikohtute korralduse kohta Slovakkias.

Halduskohtud

Haldusõigusega seotud asjad kuuluvad peamiselt **piirkonnakohtute** (*krajský súd*) ja Slovaki Vabariigi ülemkohtu (*Najvyšší súd Slovenskej republiky*) **pädevusse**.

Slovaki Vabariigis ei ole eraldi halduskohtuid; selle asemel on halduskohtunist koosnevad eraldi **kolleegiumid**.

Erikohtud

Konstitutsioonikohus

 Slovaki Vabariigi konstitutsioonikohus (*Ústavný súd Slovenskej republiky*) on sõltumatu kohtuorgan, kelle pädevusse kuulub otsuste tegemine õigusaktide põhiseaduslikkuse küsimustes.

Konstitutsioonikohus asub Košices aadressil Hlavná 110, Košice 042 65, kusjuures Slovaki Vabariigi konstitutsioonikohtu teine büroo asub Bratislavas aadressil Župné námestie 12.

Pädevus

Slovaki Vabariigi põhiseaduse kohaselt menetletakse konstitutsioonikohtus kohtuasju, mis käsitlevad:

- õigusaktide vastavust **põhiseadusele, põhiseaduslikele aktidele ja välislepingutele**, mille **Slovaki Vabariigi Rahvanõukogu** on heaks kiitnud, ratifitseerinud ja välja kuulutanud seaduses sätestatud viisil;
- valitsuse määruste ning ministrite ja muude kesksete riigiasutuste üldkohaldatavate õigusnormide vastavust põhiseadusele, põhiseaduslikele aktidele ja välislepingutele, mille Slovaki Vabariigi Rahvanõukogu on heaks kiitnud, ratifitseerinud ja välja kuulutanud seaduses sätestatud viisil;
- üldkohaldatavate eeskirjade vastavust põhiseadusele (artikkel 68), põhiseaduslikele aktidele ja välislepingutele, mille Slovaki Vabariigi Rahvanõukogu on heaks kiitnud, ratifitseerinud ja välja kuulutanud seaduses sätestatud viisil, välja arvatud juhul, kui otsuse peab tegema mõni muu kohus;
- keskvalitsuse kohalike organite üldkohaldatavate õigusnormide ja omavalitsusüksuste organite üldkohaldatavate eeskirjade (vastavalt artikli 71 lõikele 2) vastavust põhiseadusele, põhiseaduslikele aktidele ja välislepingutele, mis on välja kuulutatud seaduses sätestatud viisil;
- valitsuse määruste ning ministeeriumide ja muude kesksete riigiasutuste üldkohaldatavate õigusnormide vastavust põhiseadusele, põhiseaduslikele aktidele, välislepingutele, mis on välja kuulutatud seaduses sätestatud viisil, ja seadustele, kui asja ei ole antud menetlemiseks mõnele teisele kohtule.

Konstitutsioonikohus peab ka:

- tegema otsuse selliste kokkulepitud välislepingute vastavuse kohta, mille puhul on vajalik nii Slovaki Vabariigi Rahvanõukogu heakskiit kui ka välislepingu vastavus põhiseadusele ja/või põhiseaduslikele aktidele;
- otsustama, kas referendum, mis on välja kuulutatud kodanike petitsiooni või Slovaki Vabariigi Rahvanõukogu resolutsiooni alusel (vastavalt artikli 95 lõikele 1), on vastavuses põhiseaduse ja/või põhiseaduslike aktidega;
- tegema otsuse kesksete riigiasutuste vahelistes pädevusvaidlustes, kui seaduses ei ole sätestatud, et niisugustes vaidlustes peab otsuse tegema mõni muu riigiasutus;
- tegema otsuse kaebuste kohta, mille on esitanud füüsilised või juriidilised isikud, kes väidavad, et rikutud on nende inimõigusi või põhivabadusi, mis tulenevad välislepingutest, mille Slovaki Vabariik on ratifitseerinud ja mis on välja kuulutatud seaduses sätestatud viisil, välja arvatud juhul, kui õigusemõistmine nende õiguste ja vabaduste kaitsmisel on tehtud ülesandeks mõnele teisele kohtule;
- tegema otsuse omavalitsusüksuste organite selliste kaebuste korral, mis käsitlevad otsuste põhiseadusevastasust või ebaseaduslikkust või omavalitsuse küsimustesse sekkumist, välja arvatud juhul, kui õigusemõistmine nende kaitsmisel on tehtud ülesandeks mõnele teisele kohtule;
- tõlgendama põhiseadust või põhiseaduslikku akti, kui on tekkinud asjakohane vaidlus;
- tegema otsuse kaebuste korral, mis on esitatud selliste otsuste peale, millega kinnitatakse või lükatakse tagasi parlamendiliikme mandaat;
- otsustama, kas valimised (Slovaki Vabariigi presidendi, Rahvanõukogu ja omavalitsusüksuste organite valimised) toimusid kooskõlas põhiseaduse ja muude kohaldatavate õigusaktidega;
- tegema otsuse kaebuste korral, mis on esitatud referendum tulemuste või Slovaki Vabariigi presidendi tagasikutsumist käsitleva rahvahääletuse tulemuste kohta;
- otsustama, kas otsus erakonna või liikumise laialisaatmise kohta või selle poliitilise tegevuse peatamise kohta on vastavuses põhiseaduse ja muude õigusaktidega;
- tegema otsuse süüdistuse kohta, mille on esitanud Rahvanõukogu, kes süüdistab Slovaki Vabariigi presidenti põhiseaduse tahtlikus rikkumises või riigireetmises;
- tegema otsuse, kas riigis erakorralise olukorra või hädaolukorra väljakuulutamise otsus ning sellega seotud muud otsused olid vastavuses põhiseadusega ja/või muude põhiseaduslike aktidega.

Kohtu koosseis

Konstitutsioonikohus koosneb **13 kohtunikust**.

Konstitutsioonikohtu kohtunikud nimetab ametisse Slovaki Vabariigi president Slovaki Vabariigi Rahvanõukogu ettepaneku alusel 12 aastaks. Rahvanõukogu peab esitama kohtunikukandidaate kaks korda rohkem, kui president neid ametisse nimetab.

Muu asjakohane teave

Konstitutsioonikohtus teeb otsuseid **kolmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis** (kolleegium) või **täiskogu**.

Konstitutsioonikohtu otsused on lõplikud, s.t konstitutsioonikohtu otsust ei ole võimalik edasi kaevata.

Konstitutsioonikohus võib menetluse algatada **ettepaneku** alusel, mille on esitanud:

- vähemalt üks viiendik kõigist Slovaki Vabariigi Rahvanõukogu liikmetest;
- Slovaki Vabariigi president;
- Slovaki Vabariigi valitsus;
- kohus;
- peaprokurör (*generálny prokurátor*);
- isik, kelle õigusi tuleb arutada istungil artikli 127 (füüsiliste või juriidiliste isikute apellatsioonid) alusel ja artikli 127a (omavalitsusüksuste organite apellatsioonid) alusel;
- Slovaki Vabariigi Riigikontroll (*Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky*) juhtumite puhul, mis on sätestatud artikli 126 lõikes 2 (kas Riigikontrollil on pädevus või mitte);
- ombudsman õigusakti põhiseaduslikkusega seotud küsimustes vastavalt artikli 125 lõikele 1 (kas kodanike petitsiooni või Slovaki Vabariigi Rahvanõukogu resolutsiooni alusel välja kuulutatud referendum on vastavuses põhiseaduse ja/või põhiseaduslike aktidega), kui sellise õigusnormi edasine kohaldamine võib ohustada põhiõiguseid või -vabadusi või inimõiguseid ja põhivabadusi, mis tulenevad välislepingust, mille Slovaki Vabariik on ratifitseerinud ja välja kuulutanud seaduses sätestatud viisil.

Õigusvaldkonna andmebaasid

 [Slovaki Vabariigi konstitutsioonikohtu veebisait](#) võimaldab vaba juurdepääsu:

- kohtuotsustele;
- lahendeid ja järeldusi käsitlevatele aruannetele;
- pressiteadetele;
- rahvusvahelistele toimingutele;
- kohtuga seotud teabele.

Kriminaalasjade erikohus

Pezinokis asuv kriminaalasjade erikohus (*Špecializovaný trestný súd*) loodi 2009. aastal erikohtu õigusjärglasena. Kriminaalasjade erikohus arutab kriminaalasju. Kriminaalasjade erikohus on esimese astme kohus ja on samal tasemel piirkonnakohtutega. Selle kohtu pädevus ja ülesanded on sätestatud seaduses nr 291/2009, mis käsitleb kriminaalasjade erikohtu ja millega muudetakse teatavaid õigusakte.

Slovaki Vabariigi kriminaalasjade erikohtu kontaktandmed:

Adress: Suvorovova č. 5/A, P. O. BOX 117, 902 01 Pezinok

Tel: +421 3 369 0 31 14

Faks: +4 213 3 69 0 32 72

Pädevus

Kriminaalasjade erikohus on pädev arutama asju, mis on seotud järgmiste õigusrikkumistega:

- esimese astme mõrv;
- sund ja nõuetevastane mõjutamine riigihangete ja avalike oksjonite puhul (karistusseadustiku artikli 266 lõige 3);

- raha ja väärtpaberite võltsimine (karistusseadustiku artikli 270 lõige 4);
- ametiseisundi kuritarvitamine (karistusseadustiku artikli 326 lõiked 3 ja 4 koostoimes punktides b, c, e, f, g, h, k või l nimetatud õigusrikkumistega);
- altkäemaksu võtmine (karistusseadustiku artiklid 328–331);
- altkäemaksu andmine (karistusseadustiku artiklid 332–335);
- kaudne korruptsioon (karistusseadustiku artikkel 336);
- valmistega seotud altkäemaksu andmine (karistusseadustiku artikkel 336a);
- kuritegeliku või terroristliku rühmituse loomine või selle tegevuse korraldamine või edendamine;
- eriti rasked kuriteod, mille on toime pannud kuritegelik või terroristlik rühmitus;
- varavastased kuriteod (karistusseadustiku eriosa neljas jaotis) või majanduskuriteod (karistusseadustiku eriosa viies jaotis), kui õigusrikkumise tulemusel tekitati kahju või saadi kasu, mis on vähemalt 25 000 korda suurem väikese kahju summast karistusseadustiku tähenduses, või kui toimepandud õigusrikkumise ulatus on vähemalt 25 000 korda suurem väikese kahju summast karistusseadustiku tähenduses;
- Euroopa ühenduste finantshuvide kahjustamine;
- eespool nimetatud õigusrikkumistega seotud õigusrikkumised, kui on täidetud tingimused kohtuasjade menetlemiseks liidetud kujul.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 18/03/2019

Erikohtud - Soome

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.
Järgmised keeleversioonid: [fi](#) on juba tõlgitud.

Selles osas esitatakse teavet Soome erikohtute korralduse kohta.

Erikohtud

Soomes on olemas erikohtud, mille ülesanded on sätestatud eri põhikirjades. Erikohtud loodi, et lahendada teatavaid asju, mida ei saa vaadata läbi üld- või halduskohtud, sest need nõuavad eriteadmisi. Erikohtute koosseisu kuuluvad tavaliselt asjaomase valdkonna spetsialistid. Erikohtud on:

- töökohus;
- turukohus;
- kindlustuskohus ja
- ametialaste rikkumiste kõrgem kohus.

Töökohus

Töökohus lahendab vaidlusi, mis on seotud töölepingu seaduse, riigiteenistuja lepingu seaduse, kohaliku omavalitsuse teenistuja lepingu seaduse ja evangeelse luterliku kiriku teenistuses olevate avalike teenistujate lepinguid käsitleva seaduse tõlgendamisega. Töökohus arutab ka riigiteenistujate lepingute ja töötajate kollektiivlepingutega seotud vaidlusi.

Turukohus

Turukohus arutab tarbijakaitseseaduse, tarbijaküsimuste ombudsmani seaduse ja väärtpaberituru seaduse reguleerimisalasse kuuluvaid küsimusi. Turukohus lahendab ka vaidlusi, mis puudutavad krediidasutuste ja ettevõtjate vahelisi lepinguid käsitleva seaduse reguleerimisalasse kuuluvad turustus- ja lepingutingimusi, ning tegeleb konkurentsipiirangute seaduse rikkumistega.

Kindlustuskohus

Kindlustuskohus on haldusõiguse alusel tegutsev erikohus. Ta arutab oma pädevusse kuuluvaid sotsiaalhoolekandeküsimustega seotud asju. Kindlustuskohus lahendab muu hulgas eri liiki ravi- ja õnnetusjuhtumikindlustusega seotud vaidlusi ning vaatab läbi pensionivaidluskomisjoni, õnnetusjuhtumikindlustuse vaidluskomisjoni, sotsiaalkindlustuse vaidluskomisjoni ja töötuskindlustuse vaidluskomisjoni otsuste peale esitatud kaebusi.

Ametialaste rikkumiste kõrgem kohus

[Ametialaste rikkumiste kõrgem kohus](#) on erikohus, mis menetleb Soome valitsuse liikmete, ülemkohtu ja kõrgema halduskohtu kohtunike ning teatavate kõrgemate ametnike õigusvastase ametialase käitumise peale esitatud süüdistusi. Ametialaste rikkumiste kõrgem kohus tuleb kokku üksnes vajaduse korral.

Lisateave

[Soome kohtute veebisait](#) sisaldab teavet Soome kohtusüsteemi kohta. See on ühtne portaal, kus on esitatud teave kohtute, prokuröride, täitevasutuste ja õigusabi kohta.

Veebisaidil on näiteks olemas apellatsiooni- ja halduskohtute hiljutine kohtupraktika ning lingid kõigi kohtute veebisaitidele.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 08/02/2018

Erikohtud - Rootsi

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [sv](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Selles osas antakse ülevaade Rootsi erikohtutest.

Erikohtud

Konkreetset liiki kohtuasjade ja küsimuste menetlemiseks on loodud mõned erikohtud.

- [Töökohus](#) arutab töövaidlusi. Töövaidlused on seotud tööandjate ja töötajate vaheliste suhetega. Töökohus on üldjuhul esimene ja ainuke instants, mis on pädev lahendama töövaidlusi. Mõningaid töövaidlusi menetletakse siiski piirkonnaehtutes, mille otsuse peale võib esitada apellatsioonkaebuse töökohtule kui teise ja viimase astme kohtuinstantsile.
- [Turukohus](#) lahendab muu hulgas konkurentsiseadusest ja turundustegevuse seadusest tulenevaid vaidlusi.
- [Patendikohus](#) menetleb Rootsi Patendiameti otsuste peale esitatud kaebusi, mis käsitlevad patente, kaubamärke, disainilahendusi jne. Patendikohtu otsuste peale tuleb apellatsioon esitada [kõrgemale halduskohtule](#).

Maa- ja keskkonnakohtud menetlevad selliseid juhtumeid, mis on seotud veetööde lubade ja keskkonnaohtliku tegevusega, tervisekaitseküsimustega, looduskaitsega, jäätmete kogumisega, saastatud piirkondade ja ohtlike jäätmetega, keskkonnaga seotud kahjude ja hüvitamisküsimustega, ehitus-, lammutus- ja maakasutusloa küsimustega planeerimis- ja ehitusseaduse alusel, maa rendileandmisega, planeerimisküsimustes esitatud apellatsioonidega, maa kruntideks jagamisega, tehnorajatiste servituutidega ja sundvõõrandamisega. On olemas viis maa- ja keskkonnakohtu, mis tegutsevad erikohtuna piirkonnakohtute juures Nackas, Vänersborgis, Växjös, Umeås ja Östersundis. Maa- ja keskkonnakohtute otsuste peale saab esitada apellatsiooni maa- ja keskkonnaküsimuste apellatsioonikohtule, mis tegutseb Svea apellatsioonikohtu raames. Apellatsiooni seoses maa- ja keskkonnakohtule esitatud juhtumitega, mida on apellatsiooni korras arutatud maa- ja keskkonnaküsimuste apellatsioonikohtus, võib esitada ülemkohtule.

Merekohtud käsitlevad Rootsi mereseadustiku (1994:1009) kohaseid juhtumeid. Merekohtuid on kokku seitse ning need tegutsevad Luleås, Sundsvallis, Stockholmis, Kalmaris, Malmös, Göteborgis ja Karlstadis asuvate piirkonnakohtute juures.

Migratsioonikohtud vaatavad läbi Rootsi migratsiooniameti otsuseid, mis käsitlevad välismaalaste ja kodakondsusega seotud küsimusi.

Migratsioonikohtud on erikohtud, mis tegutsevad Malmös, Göteborgis ja Stockholmis asuvate halduskohtute juures. Migratsioonikohtute otsuste peale võib apellatsiooni esitada migratsiooniküsimuste apellatsioonikohtule, mis tegutseb Stockholmi halduskohtu juures.

Renti, üürniku-omaniku vahelisi suhteid ja rentimist käsitlevaid teatavat tüüpi vaidlusi käsitlevad piirkondlikud rendiküsimuste tribunalid. Tegemist on **kohtulaadsete organitega**, mille pädevus sarnaneb kohtute pädevusele.

Muud erikohtud

Rootsis ei ole põhiseaduskohut ega sellega sarnast kohut.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 19/06/2012

Erikohtud - Inglismaa ja Wales

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [en](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Sellel lehel esitatakse teavet Inglismaa ja Walesi teatavate erikohtute kohta.

Halduskohtud

Ühendkuningriigis hiljuti elluviidud muudatustega pandi alus uuele ühtsele tribunalide süsteemile. Tribunalide kohta saab üksikasjalikumalt teavet [kuningliku kohtuameti \(Her Majesty's Courts and Tribunals service\)](#) veebisaidil.

Esimese astme tribunal (*first-tier tribunal*) on üldkohus. Selle põhiülesanne on menetleda valitsuse otsuste vastu esitatud apellatsioone tribunali pädevusse kuuluvates valdkondades. Teatavatel põhjustel hõlmab tribunali pädevus kogu Ühendkuningriiki. Esimese astme tribunal on jaotatud kuueks kojaks:

- sotsiaalõiguste koda (*Social Entitlement Chamber*);
- tervishoiu, hariduse ja sotsiaalhoolekande küsimuste koda (*Health, Education and Social Care Chamber*);
- sõjaväepensionite ja relvajõudude hüvitiste koda (*War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber*);
- maksunduskoda (*Tax Chamber*);
- üldkoda (*General Regulatory Chamber*);
- sisserände- ja varjupaigaküsimuste koda (*Immigration and asylum chamber*)

Plaanis on luua ka seitsmes koda: maaomandi ja elamuküsimuste koda.

Kõrgema astme tribunal

Kõrgema astme tribunal (*upper tribunal*) loodi esimese astme tribunali otsuste edasikaebuste menetlemiseks. Kõrgema astme tribunali pädevus hõlmab kogu Ühendkuningriigi ning tribunal jaguneb kodadeks. Kõrgema astme tribunaliil on õigus kohtulikult läbi vaadata menetlusi, mille on talle edastanud kõrgema astme kohus. Praegu on kõrgema astme tribunalis neli koda:

- halduskaebuste koda (*Administrative Appeals Chamber*);
- maaküsimuste koda (*Lands Chamber*);
- maksunduse ja heategevusküsimuste koda (*Tax and Chancery Chamber*);
- sisserände- ja varjupaigaküsimuste koda (*Immigration and asylum chamber*)

Töövaidlustribunalid ja töövaidluse apellatsioonitribunalid

Töövaidlustribunalid ja töövaidluse apellatsioonitribunalid on esimese astme tribunalist ja kõrgema astme tribunalist eraldiseisvad, kuigi nende vahel on tihedad sidemed.

Üldiselt on töövaidlustribunalides menetlus vähem ametlik kui teistes kohtutes. Tribunalidesse võivad kuuluda spetsialistid ja eksperdid ka väljastpoolt õigusvaldkonda, nagu arstid ja teised kohtuvälised spetsialistid, ehkki eesistuja on peaaegu alati õigusharidusega.

Inglismaal ja Walesis hõlmab halduskohtu töö haldusõiguse alast pädevust kogu Inglismaal ja Walesis, samuti pädevust teostada järelevalvet madalama astme kohtute ja tribunalide töö üle.

Erikohtud

Inglismaal ja Walesis on palju erikohtuid (*specialised courts*):

- **koronerikohtutes** (*Coroners' Courts*) uurib koroner (vahel vandekohtunike abiga) vägivaldseid, mitteloomulikke ning kahtlasi surmajuhtumeid või teadmata põhjusega äkksurmasid;
- **kaitsekohus** (*Court of Protection*) teeb otsuseid teovõimetute täiskasvanud isikute (ning harvadel juhtudel laste) omandi ja vara, tervishoiu ja isikliku heaolu küsimustes. Samuti on kohtul õigus hinnata isiku suutlikkust mingi konkreetse otsuse tegemiseks. Tegemist on kõrgema registrit pidava kohtuga, kes võib luua pretsedente;
- **sõjakohtutes** (*Courts Martial*) algatatakse sõjaõiguse alusel kohtuasju relvajõudude liikmete vastu;
- **kirikukohtud** (*Ecclesiastical Courts*) võtavad vastu otsuseid anglikaani kiriku ja kirikuõiguse küsimustes.

Lingid

[Kuninglik kohtuamet](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 12/06/2017

Erikohtud - Põhja-Iirimaa

Selle lehel antakse teavet kohtute kohta, millele Põhja-Iirimaa kohtuteenistus pakub haldustuge.

Justiitsministeerium vastutab mitme Põhja-Iirimaa kohtu haldamise eest. Praktikas täidab seda ülesannet Põhja-Iirimaa kohtuteenistus (*Northern Ireland Courts and Tribunals Service (NICTS)*), mis on justiitsministeeriumi rakendusamet.

Ministeerium vastutab ametlikult järgmiste kohtute eest:

- hooldusküsimuste kohus (*Care Tribunal*)
- heategevusküsimuste kohus (*Charity Tribunal*)
- Põhja-Iirimaa kuritegevusega põhjustatud kahju hüvitamise apellatsioonikogu (*Criminal Injuries Compensation Appeals Panel for Northern Ireland*)
- maaküsimuste kohus (*Lands Tribunal*)
- vaimse tervise hindamise kohus (*Mental Health Review Tribunal*)
- Põhja-Iirimaa tervise- ja ohutusküsimuste kohus (*Northern Ireland Health and Safety Tribunal*)
- Põhja-Iirimaa liikluustrahvide kohus (*Northern Ireland Traffic Penalty Tribunal*)
- Põhja-Iirimaa varahindamiskohus (*Northern Ireland Valuation Tribunal*)
- sotsiaalkindlustus- ja lastetoetusvolinikud (*Social Security Commissioners and Child Support Commissioners*)
- haridusalaste erivajaduste ja puuete kohus (*Special Educational Needs and Disability Tribunal*)
- Põhja-Iirimaa 1972. aasta üksikisikutele osutatavate tervishoiu- ja sotsiaalteenuste määruse 11. lisa alusel asutatud kohus

Samuti võttis ministeerium aprillis 2010 vastutuse apellatsiooniteenistuse ja rentide hindamise kogu eest, mida mõlemat hallatakse omavalitsuste ministeeriumiga sõlmitud teenustaseme kokkuleppe alusel. Kavade kohaselt antakse vastutus nende organite eest ministeeriumile seadusega üle kohtureformi programmi osana.

Kohtuteenistus pakub teenustaseme kokkuleppe alusel haldustuge ka kogu Ühendkuningriigis pädevatele kohtutele, millel on haru Põhja-Iirimaaal. Nende hulka kuuluvad maksuasjade koda, varjupaiga- ja siserändeasjade koda, Ühendkuningriigi esimese astme kohtu üldkoja (*General Regulatory Chamber of the First-tier Tribunal*) teabeõiguste jurisdiktsioon ning kõrgema astme kohtu halduskaebuste koda (*Administrative Appeals Chamber of the Upper Tribunal*).

Lisateavet Põhja-Iirimaa kohtuteenistuse hallatavate kohtute tegevuse kohta koos nende kontaktandmetega leiate [Põhja-Iirimaa kohtuteenistuse](#) veebisaidilt.

Lingid

[Põhja-Iirimaa kohtuteenistus](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 10/07/2018

Erikohtud - Šotimaa

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [en](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Sellel lehel kirjeldatakse mõningaid erikohtuid Šotimaal.

Halduskohtud

2007. aastal toimunud muudatuste tulemusel on Ühendkuningriigis uus ühtlustatud tribunalide süsteem. See on endiselt arendamisjärgus. Asjakohast teavet on võimalik leida [tribunalide ameti \(Tribunals Service\) veebilehelt](#). Šotimaal on terve rida tribunale, mis tegelevad arenevate valdkondadega. Praegu käib reform nende juhtimissüsteemi muutmiseks ja struktuuri lihtsustamiseks.

Ühendkuningriigi esimese astme tribunal (*First-tier tribunal*)

Ühendkuningriigi **esimese astme tribunal** on üldkohus. Selle põhiülesanne on menetleda valitsuse otsuste vastu esitatud apellatsioone tribunali pädevusse kuuluvates valdkondades. Teatavatel põhjustel hõlmab tribunali pädevus kogu Ühendkuningriiki, sealhulgas Šotimaad. Esimese astme tribunal on jaotatud neljaks kojaks, uute pädevusvaldkondade lisandudes suureneb ka kodade arv. Need neli koda on järgmised:

- sotsiaalõiguste koda (*Social Entitlement Chamber*);
- tervishoiu, hariduse ja sotsiaalhoolekande küsimuste koda (*Health, Education and Social Care Chamber*);
- sõjaväepensionite ja relvajõudude hüvitiste koda (*War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber*);
- maksunduskoda (*Tax Chamber*).

Ühendkuningriigi kõrgema astme tribunal (*Upper tribunal*)

Ühendkuningriigi **kõrgema astme tribunal** loodi esimese astme tribunali otsuste edasikaebuste menetlemiseks ja otsuste jõustamiseks. Kõrgema astme tribunali pädevus hõlmab kogu Ühendkuningriigi ning tribunal jaguneb kodadeks. Ühtlasi on kõrgema astme tribunal volitatud kohtulikult kontrollima otsuseid ja õigustoiminguid, mis ei kuulu vaidlustamisele.

Šotimaa tribunalid

Šotimaal on umbes 20 eraldi tribunali, millele on antud õigus lahendada Šotimaa parlamendile ja valitsusele delegeeritud pädevuste raames tehtud valitsuse ja avaliku sektori asutuste otsuste peale esitatud paljusid erineva sisuga kaebusi. Iga tribunali eesotsas on oma president või juhataja ja igal tribunaalil on erinevad täitevolitused. Nad lahendavad kaebusi alates parkimistrahvidest kuni sundravini ja raske vaimse haigusega patsientide piiramiseni välja.

Šotimaa tribunaalide tehtud otsuste peale esitatud kaebusi arutavad Šotimaa tsiviilkohtud ja kaebusi võib saata ka ülemšerifile (*Sherriff's Principle*) ja sessioonikohtule (*Court of Session*).

Šotimaa tribunaalide reform

Šotimaa valitsus on asunud Šotimaa tribunaalide süsteemi reformima. 2013. aasta kevadel jõustunud õigusaktidega antakse Šotimaa kõrgeimale kohtunikule, lordpresidendile, ülesanne juhtida ühtset Šotimaa tribunali, mis koosneb esimese ja teise astme tribunalist sarnaselt Ühendkuningriigis kehtivale mudelile. Teise astme tribunal võtab kohtute pädevusest üle suurema osa esimese astme tribunali otsuste peale esitatud kaebustest.

Menetlus tribunalides

Üldiselt on Ühendkuningriigi ja Šotimaa tribunalides menetlus vähem ametlik kui teistes kohtutes. Tribunalidesse võivad kuuluda spetsialistid ja eksperdid ka väljastpoolt õigusvaldkonda, nagu arstid ja teised kohtuvälised spetsialistid, ehkki eesistuja on peaaegu alati õigusharidusega.

Haldusõigusmenetlustega (kohtulik kontroll) tegeleb Šotimaal **sessioonikohus** (*Court of Session*). [Šoti maa-asjade tribunal](#) (*Land s Tribunal for Scotland*) tegeleb kinnistutega seotud kohustuste täitmise või muutmise ning sundostu kompensatsioonide küsimustega.

Erikohtud

Kui **Šotimaal** kerkivad (tsiviil- või kriminaal-) asja menetlemise käigus üles Ühendkuningriigi detsentraliseerimiskokkulepetest tulenevad põhiseaduslikud küsimused (nt inimõiguste küsimused), võib asja edasi anda Ühendkuningriigi Ülemkohtusse (*Supreme Court of the United Kingdom*).

Veel kohtuid:

- Lord Lyoni kohus (*Court of the Lord Lyon*) – tegeleb vapiküsimustega;
- [Šoti maa-asjade kohus](#) (*Scottish Land Court*) – tegeleb omanike ja rentnike vaheliste vaidlustega.

Lingid

[Tribunaalide amet](#), [Šoti maa-asjade tribunal](#), Lord Lyoni kohus, [Šoti maa-asjade kohus](#), Šotimaa tribunaalid

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 06/02/2018